

Szerkesztőség:

Arad. Acsev. u. 101.

Kiadóhivatal:

Arad. Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22.

(József utca szomszédságában)

Sürgöny cím: Közlöny. Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

181.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egyes évre — — — 1080 Lei

Fél évre — — — 540 Lei

Negyed évre — — — 270 Lei

Havonta — — — 90 Lei

Előfizések díjazás szerint

EGYES SZÁM ÁRA — 5 Lei

VASÁRNAP — — — 6 Lei

Bucurestben 30 banival több

A régenstanács ma aláírta az amnesztia-rendeletet.

Jegyzet a panaszkönyvből.

Egy belügyminiszteri rendelet, mint lapunk más helyén megírjuk, udvariasságra és előzékenységre inti a köztisztviselőket, egyben utasítja a közhivatalok vezetőit, hogy panaszkönyvet bocsássanak a közönség rendelkezésére, amelybe az esetleges sérelmeiket beírhatják. Ez az ahg pár szóból álló rendelkezés gyógyító irként hat egy olyan sebre, amely miatt már közel tíz esztendeje szenved az ország lakossága. Elképzelhetetlen az a szenvedés, amit a közönség a korlátolt bürokrácia és a bünyö korrupció sulya alatt kiállott ebben az országban. És ezeket a pokoli szenvedéseket meghatványozták a türelmetlen tisztviselők gorombáskodásai, amit eleinte talán az izgalmas idők lázas órái váltottak ki belőlük, de később beléjük idegződött az udvariasság és annak kínos megnyilvánulásait a közönségnek tűrni kellett, mert egyebet nem tehetett.

Átélté és átérezte minden ember azokat az izgalmakat és azt a félelmet, ami a közhivatalokkal való érintkezéssel járt. Hányszor jöttek hozzánk panaszra, hogy szeretnék hűvafalos ügyeiket elintézni, de nem merik, mert valami olyan érzést jelentett a közhivatalokba való belépés, mintha az inkvizíció kínzókamrája várna ott bent az ügyfelekre. Először egyik szobából a másikba utasították az áldozatot, tizenöt helyen iktatták a kérvényt és minden iktatás külön szenvedést s külön pénzkidrást jelentett. A tisztviselők nem magyaráztak, nem adtak felvilágosítást a felekeknek, különösen akkor nem, ha egy-kétszáz lej nem csuszott bele a cézatosan kinyitott tenyérbe.

A belügyminiszteri rendelet értelmében panaszkönyv áll a mai naptól kezdve a közönség rendelkezésére. Kétségtelen, hogy ez az intézkedés a legsúlyosabb anomáliák egyikét, a tisztviselők udvariasságát van hivatva megszüntetni. Ezentúl nyugodtan vihetjük kérvényeinket a hivatalokba, nem lesz senki, aki durvaságaival elriaszt bennünket és ezzel legalább is külsőleg, békebeli, nyugati nivóra emelkedik a közigazgatás.

Van azonban egyéb hiba is a közigazgatásban, amit nem lehet panaszkönyvvel, udvariassággal és előzékenységgel elintézni és ez a kínos, nehézkes, bürokratikus rendszer. Odafele, a kormányférfiak belátták, hogy minden köztisztviselő az államhatalmat képviseli a közönséggel szemben és az udvariasság tisztviselő nemcsak a közönség érdekeit, hanem az állam presztizsét is veszélyezteti. Belátták, hogy a tisztviselők vannak a közönségért és nem a közönség a tisztviselőkért. És erélyes intézkedésével elakarja érní azt, hogy belássák ezt a tisztviselők is. A másik nagy hibát, a nehézkes bürokráciát azonban ott fent kell megszüntetni, mert ennek a hibának a magva ott érik, onnan erjed és onnan fertőzi meg az egész országot. Várjuk a kormány további intézkedését, mely meg kell, hogy szüntesse a nehézkes, kínos hivatali ügymenetet is, mert amíg ez meg nem történik, addig nem lesz teljes megnyugvás és az udvariasság tisztviselők mellett a panaszkönyv csak arra lesz jó, hogy kipanaszkodjunk magunkat...

Kedvező hírek érkeztek a külföldi kölcsönről

Mironescu belügyminiszter sürgős kihallgatáson jelent meg a régenstanács előtt. — A pénzügyminiszter szerint a költségvetés kielégítő eredménnyel fog záródni. — Csökkenteni fogják az adóterheket a pénzügyi helyzet javulása arányában.

(Az Aradi Közlöny bucaresti tudósítójának telefonjelentése.) A miniszterelnökséghez ma távirat érkezett, amely szerint azok a külföldi bankcsoportok, amelyekkel Románia a kölcsön ügyében jelenleg tárgyal, tudomásul vették a költségvetést, egyben azonban tiltakoznak az ellen, mintha ők a kormányt a jelenlegi költségvetés összeállításában befolyásolták volna. Azt azonban elismerik, hogy a stabilizáció érdekében viszont szükségesnek tartották, hogy megállapodott, komoly költségvetése legyen Romániának.

Popovici Mihály dr. pénzügyminiszter egyébként ma nyilatkozatot adott a sajtónak, amely szerint a költségvetés erre az évre nézve teljesen fedezett minden deficitet és ha nem jön közbe valami nem várt katasztrófilis elemi csapás, vagy ha nem lesz rendkívül rossz a termés, úgy az 1929-es költségvetés kielégítő eredménnyel fog záródni.

Ezután kijelentette a pénzügyminiszter, hogy abban az arányban, ahogy javul az ország pénzügyi helyzete, csökkenteni fogja az adóterheket.

Reméli, hogy a pénzügyek konszolidálása következtében még az idén teljes egészében letörleszthetik az állami adósságokat és első sorban a belföldi ipari adósságokat fogják kifizetni, amelyre különben a Banca Nationala adja meg a szükséges fedezetet.

Végül bejelentette a pénzügyminiszter, hogy a kormány a legközelebbi napokban már megkapja a külföldi kölcsönt, amely 60 millió dollár lesz. A kormány nagyobb kölcsönt is kaphatott volna, ennél magasabb összegre azonban egyáltalán nincs szüksége, mert a 60 millió teljesen elegendő a stabilizáció és a sürgős beruházások keresztülyitelére. A kölcsön kibocsátási kvótája 90 lesz.

Az Adeverul értesülése szerint a külföldről érkezett értesítés vétele után Mironescu külügyminiszter megjelent Maniu miniszterelnöknél, akivel másfél órán át tárgyalt. Ezután Maniu sürgős kihallgatást kért a régenstanácstól Mironescu számára. A régenstanács tagjai délután fogadták Mironescut, aki egy órán keresztül tartott audiencián tett jelentést a kölcsönnel kapcsolatban érkezett hírekről.

Békésgyulára szállították Karácsonyi püspök holttestét.

Nagyváradon nagy ünnepek között folyt le a gyászszertartás. — Betiltották a koszorúknak a határon való átvitelét.

(Nagyvárad, január 3.) Ma délelőtt tíz órakor ezrekre menő tömeg kísérte utolsó útjára a váratlanul elhunyt dr. Karácsonyi János püspököt. Holttestét hármaskoporsóba helyezve a székesegyház udvarán ravatalozták fel, ahol dr. Mayer Antal apostoli kormányzó tartott gyászistentiszteletet fényes papi segédlet mellett. Az eredeti terv szerint gróf Majláth Gusztáv Károly gyulafehérvári püspöknek kellett volna a gyászbeszédet megtartania, de a főpap betegsége miatt nem vehetett részt a temetésen.

A gyászszertartáson az összes egyházak és társadalmi egyesületek képviseltették magukat. A görög keleti egyház részéről Ciorogariu Romulus püspök, a református egyház részéről dr. Sulyok István püspök, a görög katolikus egyház részéről dr. Frentiu Valér püspök vett részt a temetésen. Nagyvárad városát dr. Lazar Aurel képviselte. A gyászistentisztelet után dr. Mayer Antal címzetes püspök, a káptalan és a római katolikus egyház, dr. Kocsán János volt szenátor, a Magyar Párt, dr. Markovits Manó a katolikus kör nevében bucsuztatták a püspököt. Ezután a hármaskoporsót gyászautóra helyezték, amelyet a püspökség részéről dr. Néméd Gyula, dr. Imrik Sándor és dr. Schifert László kanonokok, a katolikus kör részéről dr. Czifira Kálmán és Markovits Manó, a Szigligeti-társaság részéről Tabéry Géza kísérték el Békésgyulára.

Mindössze a püspök nővéreinek, a püspökségnek, a katolikus körnek és a Szigligeti-társaságnak a koszorú borították a koporsót, mert a káptalan előzőleg értesítette a közönséget, hogy inkább koszorúgváltással áldozzanak az elhunyt főpap emlékének, mert a koszorúknak a határon való átvitelét betiltották. Az első részvétvívrat Orsenigo Cézár budapesti pápai nunciustól érkezett a püspökségre, de részvétüket fejezték ki az összes magyar püspökségek, a Magyar Tudományos Akadémia és az erdélyi társadalmi szervezetek is. Ma délelőtt bontották fel a püspök végrendeletét, amelyben a következőképpen intézkedik: Ingóságait, könyveit, irományait nővéreinek, békésgyulai néhai ny holdnyi ingatlanát ottani rokonainak hagyja.

Módosítják a kultusz törvényt.

Vlad Aurel miniszter orvosolni fogja a magyarság sérelmeit is.

(Az Aradi Közlöny bucaresti tudósítójának telefonjelentése.) Vlad Aurel dr. kultuszminiszter ezidőszerint a legutóbbi kultusz törvény végrehajtási rendelkezés módosításán dolgozik. A miniszternek az a célja, hogy az összes időközben felmerült sérelmeket megjavítsa és épen ezért magyar párti körökben remélik, hogy a kisebbségi egyházi és felekezeti iskolai kérdésekben is lényeges javulás fog beállani.

Bocu Sever braziliai követ lesz.

— Változások a román diplomáciai karban, —

(Az 'Aradi Közlöny' bucaresti-i tudósítójának telefonjelentése.) A 'Curentul' mai számában a diplomáciai változásokról írva, újabb névsort közöl s megjegyzi, hogy a hivatalos cáfolat ellenére egyes követek felcserélése a legközelebbi időben egészen biztosan megtörténik. A lap értesülése szerint

Bocu Sever bányai minisztert meghatalmazott miniszteri rangban Rio de Janei-

roba nevezik ki követnek.

míg Caius Brediceanu, jelenlegi braziliai román követet a bécsi követség élére helyezik át, ahonnan Carol Mitilincu-t visszahívják. Marcel Romanescut, a hágai román követség titkárát Madridba helyezik át és helyébe Popovici külügyminiszteri osztályfőnököt nevezik ki. A lap közlése Bocu Sever aradi barátai és ismerősei körében nagy feltűnést keltett.

A városliget modernizálását tervezi a város

Betömi a városligeti tavat és a Holtmarost. — Kiépítik és a város legszebb részévé fejlesztik a vasúti állomás elhanyagolt környékét.

(Arad, január 3.) Már esztendő óta kedvenc terve minden városvezetésnek, hogy az évek óta elhanyagolt városligetet rendbehozza és a város egyik legszebb részévé tegye. A tervek azonban ezideig csak tervek maradtak, anélkül, hogy mód lett volna bármilyen modernizálás megvalósítására. A jelenlegi interimár-bizottság — értesülésünk szerint — hasonlóan szép tervekkel foglalkozik és Aradváros érdekében reméljük, hogy ezuttal valóra is fognak válni ezek a tervek.

A modernizálási törekvés első jelei azon látszanak meg, hogy a város nem ad sem területet sem bódét bérbe a városliget környékén, mert szabadkezű akar erre a területre. Épen a mai interimár-bizottság foglalkozott hasonló ügygel. A liget közelében levő Cukor-féle faterlepet 12.000 lej évi bérért ismét Cukor Lászlónak adták ki, azonban két havi feimondásra és így bármikor visszavonható két hónapra a bérlet. Az egyik petróleumértékesítő társaság a Stefan cel mare (Béla)-téren levő bódéja bérleti szerződését akarta meghosszabbítani. Ugyanerre a Feier-garázs és Marinkovics aradi vállalkozó is adott be ajánlatot, az interimár-bizottság azonban egyiket sem fogadta el, hanem kimondta, hogy a bódét egy hónapon belül le kell bontani. Ugyancsak ezekre a tervekre vezethető vissza az is, hogy — mint lapunk más helyén megírjuk — a Lövész-egylettől megtagadták a lövölde további bérletét.

A tervek egyelőre még csak konturokban mutatkoznak. Arról van mindenesetre szó, hogy az üzletvezetés két oldalán levő területet beépítik, a Holtmaros-ágot befedik és beton-hidat építenek föléje, a városligeti tavat teljesen betömi, szép parkot létesítenek és iskolát ültetnek a helyén. Ilymódon ez a terület válik a város legszebb részévé, ami azért is fontos mert ez a terület kerül talán először a vasutról beérkező idegenek szeme elé és mindjárt kedvező impressziót nyerne városunkról. Remélhetőleg a város vezetősége módot fog találni arra, hogy mindezt megvalósítsa és eltünteti a környékről a piszkos, mocsaras városligeti tavat, a büzt terjesztő Holtmarost, kifejlesztve ezt a már évtizedek óta elhanyagolt városrészt.

letet beépítik, a Holtmaros-ágot befedik és beton-hidat építenek föléje, a városligeti tavat teljesen betömi, szép parkot létesítenek és iskolát ültetnek a helyén. Ilymódon ez a terület válik a város legszebb részévé, ami azért is fontos mert ez a terület kerül talán először a vasutról beérkező idegenek szeme elé és mindjárt kedvező impressziót nyerne városunkról. Remélhetőleg a város vezetősége módot fog találni arra, hogy mindezt megvalósítsa és eltünteti a környékről a piszkos, mocsaras városligeti tavat, a büzt terjesztő Holtmarost, kifejlesztve ezt a már évtizedek óta elhanyagolt városrészt.

Három női hullát találtak egy gőzmosodában

Budapestről jelentik: Az Óbudai Kolositéren a szolgálatos rendőrnek feltűnt, hogy Mátyás Árpádné gőzmosodája három nap óta zárva van. Felnyitották a mosodát, amelyben halva találtak Geszák Máriát, a tulajdonosnő nővérét és Balogh Kátót, a mostohalányát. Valamivel távolabb megtalálták Mátyási Árpádné holttestét is. Megállapítást nyert, hogy a halál több napja bekövetkezett. A mosodában nem volt gázszolgáltatás, azonban a ház egyik gázcsöve megrepedt. Valószínűnek tartják, hogy a kiáramló gáz ölte meg a nőket. Egy másik feltevés szerint hármas öngyilkosság történt, amit az a körülmény támaszt alá, hogy a mosoda tulajdonosnője el volt adósodva. Az üzletben is negyven zálogcédlőt talál-

tak. A nyomozás folyik a halál okának kiderítésére.

Havazás, vizáradás Európaszerte

Párisból jelentik: Európában mindenütt havazást, vizáradásokat és szökőárakat jelentenek. Egy szökőár rázudult Toulonra s a kikötőből több kisebb gőzöst a tengerbe sodort.

A római jelentések szerint a Tiberis és az Arco kiáradtak. Firenze alacsonyabb részei víz alatt állanak. Savonna és Alexandria között lavinaomlás történt, amely betemette a vasúti síneket. A Keleti expressz elakadt a Karsztban.

Szaporodnak a betörések Aradon

A detektívtestületben tapasztalható hiányok okozzák, hogy a betörőbandák zavartalanul működhetnek.

(Arad, január 3.) Ismét veszedelmes mértékben szaporodik Aradon a betörések száma. Az Aradi Közlöny ma beszámolt azokról a sorozatos betörésekről, amelyeket újszándó első napján követtek el Aradon és ma reggel ismét egy cipészüzlet kifosztásáról érkezett jelentés az aradi államrendőrséghez. A betörők felfeszítették Mák János aradi cipésmester üzletének ajtaját, behatoltak a helyiségekbe és több ezer lej értékű árut loptak el.

Az eddigi nyomozásnak csupán azt sikerült megállapítani, hogy egy jól szervezett betörőbanda működik Aradon, amelyet esztendő óta tartó nyomozással sem sikerült ártalmatlanná tenni. Mindenesetre a rendőrség nyomozóosztályának erőteljes lépéseket kellene tenni, hogy az aradi közbiztonság megdöbbentő hanyatlásának minél előbb utját állja. A nagyrészt kiképzetlen elemekből álló aradi detektívtestület képtelen intenzív munkát kifejteni, különösen mióta a detektíveket szétszórták a körületekbe és azóta megfelelő vezetés hiánya miatt, semmiféle eredményt nem tudnak felmutatni.

Régebben intelligens, komoly emberek működtek mint detektívek az aradi rendőrségen és bevezetett rendszer volt, hogy a detektívek naponta iskolászerű kiképzésben részesültek. Ma az a helyzet, hogy a detektívek nagyrésze iskolázatlan, kvalifikáció nélküli egyénekből áll, akik e hiányuk mellett, sohasem részesülnek kiképzésben. Közben pedig Arad közbiztonsága megdöbbentő mértékben romlik és naponta kell beszámolnunk olyan eseményekről, hogy a város központjában veszedelmes és nagyszabású bűnesetek történnek.

Gyermekszerelemek.

Írta: Losonczy Lilla.

Szépek voltak azok esték, a kis asztal mellett — a Fräulein valahol a harmadik szobában a szakácsnéval folytatott eszmecsereket, mi pedig, mint egy tündérszigeten, egymás kezét fogva, csillogó szemekkel merengtünk a fantasztikus tájakon; és Laci azt mondotta, ha nagyok leszünk, elmegyünk abba az erdőbe, hol a tündérek táncolnak és a fák levelei oly zöldék, mint a legszebb smaragd, a virágok élnek és távol legszobogás hallatszik, mint édes Grieg-muzsika...

De nem tartott a boldogság soká. Szüleim elhatározták, hogy külföldre küldenek internátusba, mert itthon nemhogy nem tanulok semmit, de még csak rosszabb leszek.

Társaságom lesz, hozzámilló leányok és majd meglátom, milyen jó az!

Kisírt szemekkel mentem be Lacihoz és elmeséltem neki mindent.

— De hát miért kell elmenned? — kérdezte.

— Hogy nagyvilági hölgy legyem belőlem — tudtam csak elszorult torokkal felelni, mert más okát igazán nem tudtam...

De a kíváncsiság, a vágy az ismeretlen után folyvást erősödött bennem és a lázas készülődés közben nem is gondoltam Lacira.

Az utazás napján, épen új ruhám rendezgetésével voltam elfoglalva — bejött Laci egy csokor virággal.

— Ne felejs el Jucika, én se maradok itt örökké, egyszer majd találkozunk. — És megölelt.

Ügyetlen, gyerekes csók volt, de ez a csók égetett és — később, évek múltán tudtam

meg, mi volt az a kielégületlenség, az a várás, mely néha elfogott és nem hagyott nyugodni...

Nyolc évet töltöttem az intézetben s egészen megváltoztam. Élénk, csinos leány lett belőlem és a férfiak megfordultak utánam az uccán.

Laci ritkán írt. Letette az érettségét és most már második éve él Salzburgban. Csak homályosan emlékeztem rá...

Végre elérkezett az idő, midőn apám érttem jött, hogy hazavigyem. Boldogan ugrottam a nyakába, de megrémülve láttam, mennyire megöregedett. Jóságosan nézett rám:

— De megnőttél kislányom... No, kell egy kis világot látnod — hova akarsz utazni?

Mint a villám jött a gondolat: Lacit akarom látni, hisz annak a gyerekesóknak folytatásának kell lenni!

Gondolkozás nélkül feleltem hát:

— Salzburgot szeretném látni!

De isteni volt az út Salzkammergutban! Fenyvesek, hóborította hegyek, vizesések, tükörsima tavak, alagutak s mindez nekem anynyira új — csöndes falvak, régi, pici házak, rózsával befutott erkélyek, St. Gilgenben: Romeo és Julia erkélye!

Este érkezünk Salzburgba. Az izgalomtól nem tudtam aludni. Másnap nagy felfedező utra indultam. Éreztem, tudtam, hogy találkozni fogok vele.

Délig barangoltam az uccákon, bementem a templomokba: a dómban orgonahangverseny volt épen — a Mozart-muzeumot is megnéztem — és egy kis vendéglőbe mentem ebédelni. A helyiségben sokan voltak, nagy a lármá. Helyei már nem kaptam, csak a mögöttem levő asztalnál ült egy magános férfi. Odamen-

tem és kértem, engedje meg, hogy leüljek. Felpillantott és szótlanul bámultunk egymásra.

Laci volt. Csak ennyit tudott dadogni:

— Jucika, te...

Ebéd után ajánlkozott, hogy kalauzol, a hova akarom. Fölmentünk a várba és még a véget érni nem akaró lépcsőkön kapaszkodtunk fel, a sok kizótermen át, melyekben borzalmasságnak még csak maradványa sincsen; — teljesen üresek voltak ezek a cellák (itt-ott egy kődarab a mohos padlón) úgy éreztük, mintha nem is lettünk volna sohasem egymás nélkül.

A Mirabell-kertben ülve elmeséltük az elmúlt évek összes eseményeit.

Az ember rendesen csak később ébred arra, hogy tegnap boldog volt. Én tudatosan éreztem, hogy hiánytalanul boldog vagyok.

Mint a gyerekek, pakosan játszottunk, kacagtunk. Istenem, mennyit tudtunk beszélni!

Gyönyörű, részegítően szép tavasz volt.

A nap utolsó sugarai áttörték a templomokon; hét óra felé járt az idő. Az ucca csendes volt, az égen rózsaszínű felhők összefogóztak és újra elszakadtak és mi elkomolyodtunk. A vidám beszéd elakadt — és éreztük mindketten: Most, most... valóra válik minden álmom. Puhán a vállam köré tette karjait és lehuny szemmel is láttam a két szürke szemét egész közel az arcom előtt. A hajam simogatta és hirtelen gyengéden, mégis erősen megcsókolt. ...Nem, nem itt — nyögtem fuldokolva s üdven szaladtam el... ő utánam... — Te drága — mondta szinte önkívületben. Vártam Rád, szeretlek... örület, miért nem lehet?... Hol, de hol? — suttogtam ebédve és tudtam, ő is úgy ég, oly tüzes, mint én...

... De nem volt hová menni... és akkor ő

Erdélyi sirvafakadt a mai tárgyaláson

A koronatanu folytatta vallomását. — Forgács Anna morfinista volt. Gáldynak megváltozott a véleménye Erdélyiről. — „Nem tudtam, hogy ennyi bűncselekményt követett el.”

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Az Erdélyi-ügy tárgyalásán dr. Gáldy Nándor ma folytatta vallomását. Elmondotta, hogy amikor Forgács Annát ágyában holtan találták meg, semmi rendellenességet nem tapasztalt, az ágy gyüretlen volt és Anna nyugodt arcvonásokkal feküdt benne. Erdélyi Béla szintén nyugodt volt, mindaddig, amíg két orvos meg nem állapította a halál beálltát. Ekkor kiáltozni kezdett:

— Kétségbeejtő, elviselhetetlen. Annát hat hónapi házasság után elveszítettem.

Majd kivette a vázából a rózsacsokrot, Anna felé tartotta és azt mondotta:

— Egy rózsaszál szebben beszél, mint a legszerelmesebb levél. Nem tud írni, aki küldte...

Az izgalmas vallomás közepette senkisémmel figyel Erdélyire, aki hirtelen grimaszt vág, sirvafakad és lehajtott fővel, zokogni kezd. Gáldy folytatja vallomását:

— Attól féltem, hogy Béla meggondolatlanságot követ el és vigasztalni kezdtem.

Ezután kihallgatják az orvosokat, akik azt vallják, hogy Anna tér- és mélységiszonyban szenvedett, arról azonban nem tudnak, hogy kábítószereket szedett volna, csupán dr. Berk eddi adott egyizben egy centi morfiomot neki. Erdélyi erre sértegetni kezdte a tanukat és kijelentette, hogy mindent letagadnak, mire az elnök rendreutasítja. László Ernőné kijelentette:

— Anna azt mondotta, hogy nagyon szereti a kokaint és morfiomot, de mégis le fog szokni a Béla kedvéért.

Márton Vilmos pincér ezután azt vallja, hogy Anna egyizben vacsora közben egy fehér port szippantott fel. Mindjárt tudta, hogy kokain, mert azelőtt ő is kokainista volt, de megszokott róla. Utána folytatják Gáldy kihallgatását. Elmondja, hogy ő szövegezte meg a táviratot Anna halála után, ezzel a szöveggel:

— Anna szerencsétlenül leesett. Agyrázkódás következtében ma meghalt. Temetése pénteken délután.

Az elnök kérésére kijelenti, hogy azért ir-

édesen, szemlesütve, bátortalanul szolt: Gyere fel hozzám...

Nem tudom leírni azt az érzést, mely fogva tartott, míg odaértünk. Szerelem, dac, büszkeség: hogy meg merem tenni... egy szédület, egy mámor...

Élénken előttem van minden. A kis régi ház, nem a sok salzburgi földszintes, sötét kapualjas, középkori épület közül való, de azért barátságos; a kis kapuban ódon lámpa függött és ő hangtalanul suhant fel az első emeletre. Én liuktető aggyal utána, hogy ne lássanak együtt minket. Pár pillanatnyi halálos csönd, aztán a suttogó hangja: „Gyere, nincs itt senki...” Futva, lihegve értem föl... és beléptünk az ő szobájába... Ugy látok mindent... az ajtó mellett balról a tükör, jobbról a commode, hátrább a félhomályban az ágy, előtte pamlag, székek... Imádandó rendetlenség... én szóltalanul néztem le az uccára, ő hozám lépett és remegő kézzel vette le a kalapomat... A fejem kábult... s oly jó volt ott a pamlagon szorosan egymás mellett ülni... a szemközti levő tükörben láttam magunkat, piros arcomat, a szemem különös fényvel ragyogott... a szám tüzes volt és a hajam zilált... és ő is szép volt... aztán csendesen kinyitottam az ajtót, ő lement... én egy perccel utána... a lépcsőn zokogtam a boldogságtól, a vágytól... először éreztem az Életet... Aztán megnéztem az órát... tizenkét perc telt el azóta, hogy a lépcsőn felmentem...

— És? És a vége?! — kérdezték izgatottan.

— A vége? Hazajöttem és egy év múlva már aszony voltam... De mint egy ködös álom, még most is gondolok rá, az elsőre, az igazira. És tudom, a vágy csak úgy szép, fénsége, isteni, ha csak... vágy marad...

ta, hogy leesett, hogy a szülőknek valami támpontjuk legyen a halál okára vonatkozólag. Egy másik kérdésre azt feleli:

— Nem emlékszem arra, hogy Béla forszirozta volna, hogy agyrázkódást írjak.

Az elnök ekkor szünetet rendelt el. Szünet közben annyi nő surrant be a tárgyalóterembe, hogy a szakértők számára sem maradt hely, mire az elnök szigorú igazoltatást rendelt el. Mintegy tíz nőt távolítottak el a teremből, majd végetér a szünet és Gáldy folytatja vallomását.

— Amikor a csendőrök helyszíni szemlét tartottak, — mondotta — megkérdezték, nem volt-e Erdélyinek biztosítása, mert Ausztriában gyakran fordul elő a biztosítási gyilkosság. Erdélyi válaszul kijelentette, hogy egész csekélység a biztosítás, amit esküvőjükön ajándékba kaptak. Másnap Erdélyi kétségbeesve jött be hozzám. Azt mondotta, hogy a rettenetes szerencsétlenség, a nagy csapás mellett elveszítette pénztárcáját is. Ekkor engem is elhagyott a béketűrés, hogy minden szerencsétlenséget a fejemre zudítanak.

— Később Erdélyi azt kérdezte, mi volna, ha délután helyett ebédelőtt csinálnánk temetést, legalább nem kell várakozniok a szegény szülőknek. Erdélyiről azóta egészen megváltozott a véleményem — mondotta a tanu. — Amakidején nem tudtam mennyi bűncselekményt követett el, mert ha tudtam volna, bizonyára több terhelő adatot mondok el a csendőrség és rendőrség előtt. Cselekményeiről csak az újságokból értesültem.

Erdélyi Béla legyint kezével és hirtelen közbeszól:

— Ugyan, az újságok!

— Mi a véleménye Önnek, — kérdi az elnök — bűnös Erdélyi?

— Amíg Millstadtban voltam — felel Gáldy — az volt a véleményem, hogy nincsen

A hitelezők bűnügyi feljelentést tesznek Hanzu Nestor ellen.

A karácsonyi árverés újabb fejleményei. — Az egyik vevő kifogással élt a szoros zár ellen. — Taran pénzügyi inspektor nyilatkozata.

(Arad, január 3.) A Hanzu-drogéria elárverezésének ügyében egyre érdekesebb események kerülnek felszínre. Mára kiderült az is, hogy ki az a titokzatos kolozsvári Róth Miklós, aki tudvalevőleg néhány nappal az árverés után Bloch Károlytól megvásárolta a drogériát. Ez a Róth Miklós, mint az megállapítást nyert, a kolozsvári Rózsa-nagydrogéria alkalmazottja és érdekes, hogy a vásárlás ellenére is a kolozsvári cég szolgálatában maradt. A hitelezők most azt kutatják, hogy vajon Róth saját maga részére vásárolta-e meg a Hanzu-féle üzletet, vagy nem rejtőzik-e a vétel mögött a Rózsa-nagydrogéria és nem áll-e ez a cég hitelezési viszonyban Hanzu Nestorral.

Amint értesülünk, a Hanzu-cég főhitelezője a Victoria takarékpénztár a legerélyesebb lépésre szánta el magát ebben az ügyben és a napokban bűnügyi feljelentést tesz Hanzu ellen, amelyhez valószínűleg csatlakozni fognak a többi hitelezők is. Újabb eseménye még az ügynek az, hogy ma Bloch Károly a járásbírósgán kifogást nyújtott be a szoros zár alá vétel ellen.

Munkatársunknak ma alkalma volt beszélgetni erről az ügyről Taran aradkerületi pénzügyi inspektorral, ki a következőket mondotta:

— A Hanzu-féle árverés teljesen ellenkezik az én felfogásommal, amit az ily ügyekben vallok. Sajnos a törvényt megváltoztatni nincs módomban, azonban már hónapokkal ezelőtt utasítást adtam a pénzügyi tisztviselőknek, hogy minden ilyen árverésről értesítsék a járásbírósgát is. Ennek meg nem történte természetesen csak fegyelmi követke-

Vértisztító

az enyhén ható

R O P P R O L

csokoládéhashajtó.

szó bűncselekményről. Úrvanezt mondtam a csendőröknek is.

Gáldy hirtelen megakad, kerési a szavakat, majd zavartan folytatja:

— Nem tudom megmondani, mit gondolok most. Mindenesetre, ha akkor mindazt tudtam volna Erdélyiről, amit most tudok, gyanakvóbb lettem volna.

A tanu ezután az apróbb körülményekre vonatkozóan hallgatták ki, majd szombatra halasztották a tárgyalás folytatását.

A bécsi jelentések szerint Reich Adolf dr. bécsi orvos, aki annakidején elsőnek állapította meg Forgács Anna halálát, bejelentette, hogy vallomást akar tenni az Erdélyi-perben. Reich dr.-t Gál Jenő dr. védő személyesen kereste fel a karácsonyi ünnepek alatt és kérte fel vallomástételeire.

ményt vonhat maga után, magára az árverésre semmi kihatással sincs, sőt az ellen most már kifogást sem lehet benyújtani, mivel az erre kitűzött 10 napos határidő letelt.

Megszüntették az eljárást

egy visszaéléssel vádolt városi tisztviselő fegyelmi ügyében.

(Arad, január 4.) A város interimár bizottsága ma egy városi tisztviselő ügyébe nitélkezett. Az ügy vádlottja Szobota Ferenc, a mérnöki hivatal rajzolója volt, aki ellen egy vállalkozó tett annakidején fegyelmi feljelentést. Kiss Géza borosjenői vállalkozó még két évvel ezelőtt feljelentést tett Szobota ellen, akit azzal vádolt meg, hogy a város kárára összejátszott egy aradi vállalkozóval és a város részére szükséges anyagokat drágábban vette meg, mint amennyiért mások ajánlották. Konkrét vádpontot is állít fel és előadja, hogy a városnak vastraverzekre volt szüksége. Ő 7.50 lejes egy ségár mellett tett ajánlatot, Szobota azonban mégis Bulcana aradi vállalkozótól vette meg az árut 10.50 lejes egységár mellett, amivel megkárosította a várost.

A vizsgálatot, amely hosszú ideig húzódott, lefolytatták, kihallgatták Muresán János főmérnököt az ügyben, majd áttették az ügyet az interimár bizottsághoz, amely ma tárgyalta az ügyet. A vizsgálati aktákból, a lefolytatott kihallgatásokból, valamint Muresán János városi főmérnök vallomásából arra a konklúzióra jutottak, hogy Szobota Ferenc nem követett el visszaélést és ezért elhatározták, hogy az eljárást megszüntetik és az ügyet nem teszik át a fegyelmi bírósághoz.

Véglegesen megszűnt az Aradi Lövészegylet.

A város elveszte a Lövöldé bérletét a már régen nem működő egyesülettől. — A daliai lövészek a vi'agháboruban megcsömörlöttek a puskapországtól.

(Arad, január 3.) A mai nappal Aradnak ismét egy régi, patriarkális intézménye tűnik el véglegesen. A háborus és háborúutáni generáció már csak hírből ismerte az Aradi Lövészegyletet, amely ha működött volna, ma már kilencvennyolc esztendősen. Ez az egyesület birta bérletbe a városligetben lévő lövöldét, ahol hajdanában Arad polgárai gyakorolták magukat a lövés nemes mesterségében. A háboru alatt az egyesület áttette működési színhelyét a különböző harc-terekre, ahol több alkalmuk volt gyakorolni magukat és ahol mindenki annyit lövöldözhetett, amennyit akart, sőt — többet is. Amikor véget ért a háboru, az egyesület nem folytatta működését. Az öt hosszú esztendő agy-látszik elveszte a tagok kedvét a lövöldözéstől. A lövöldé bérlete azonban az egyesületé volt. Most jár le a bérleti szerződés és a város bizottságot küldött ki a Lövöldébe, annak megállapítására, használják-e a terület. Megállapítást nyert, hogy senki sem használja már a Lövöldét és miután a városnak a ligettel nagy tervei vannak, az interimár bizottság elhatározta, hogy nem adja ki többé bérbe az épületet.

Ezzel végleg megszűntnek tekinthető az Aradi Lövészegylet, amelynek létezéséről utoljára 1881-ben szerezhetett tudomást Aradváros akkori polgársága, amikor az egyesület fennállásának ötvenéves jubileuma alkalmával albumot adtak ki. Az egyesület címe: Aradi Polgári Lövészegylet volt és 1831-ben alapította báró Orczy Lőrinc, Aradmegye akkori főispánja. Ő és Szelhecz Jakab petrisci birtokos voltak az első lövészek. A rendelkezésükre bocsátott kiserdő csakhamar benépesedett épületekkel, Arad egész közönsége a ligetben találkozott vasárnaponként. A szabadságharc éveiben, mint nemzetőrök, honvédek és fábri szállítók szerepelnek az aradi lövészek. Azt mondotta néhai Mülek Lajos dr., hogy akkor megmutatták, „milyen jól ismerik a puskapországot”.

A szabadságharc letörése után, az abszolutizmus megszüntette az egyesület működését, egészen 1855-ig, amikor Horváthi Ádám polgármester járt közbe érdekében. „Polizeimässig” komppánia volt ez, amelyet azonban elsöpört a kiegyezés utáni szabadabb levegő. Az új egyesület alapszabályait Bettelheim Vilmos és Nárai Imre szerkesztették és a magyar belügyminiszterium 1868-ban hagyta jóvá.

Az egyesület ötvenéves jubileuma alkalmával

Irodalom és művészet

* A színház heti műsora. Péntek fél 9 órakor: Eltörött a hegedűm (operett, C. bérlet.) Szombaton: egyházi ünnep miatt nincs előadás. Vasárnap délután 3 órakor: A régi nyár (operett, mérsékelt helyárrakkal.) 6 órakor: Én már ilyen vagyok (pikáns francia bohózat, mérsékelt helyárrakkal, csak felnőtteknek.) Este 9 órakor: Eltörött a hegedűm (operett, A. bérlet.) Hétfőn: Eltörött a hegedűm (operett, B. bérlet.)

* Az „Eltörött a hegedűm” diadalutja ma este a hetedik előadás keretében folytatódik le, a 25. megálló hely felé. Ha az eddigi elementáris sikerek tapsai nem csálnak, a darab törhetetlen hegedűnek ígérkezik. Mindenkit lebilincsel a Zerkovitz—Szilágyi operettsláger ragyogó kiállítás. Galetta gondos rendezése, s a hibátlan előadása az operettnek, amely zenésjáték a magyar virtusról, a magyar szívről, a magyar muzsikáról. Pompások a szereplők, nagyszerűek a táncszámok, s mindent egybevetve, teljesen megérdemelt az a vélemény az operettéről, hogy úgyszólván semmiben sem marad el a pesti előadástól. Viola Margit hódító, illuzióteltő, Kertész Mancsi megvesztegetően kedves, Dancs Ica friss, eleven, Galetta férfias, megnyerő. Csupa közvetlenség a kiváló Balázs. Remek táncos, pompás humoru ifi. Szendrey. Mélyen emberi Győző. Friss jókedvet áraszt Földes és Joanovits tiszta ambíciói. Gellért karnagy éberén vigváz a színpad és a zene-

Bartók Lajos, a tehetséges aradi költő ezt a verset írta:

Föl újjak! Bár hazánkon béke napja,
Felhő hamar gyűl s a vész ránk szakad
Az ég is, míg legtisztább, akkor gyűjti
A zivatarhoz a villámokat.
Ma még a pohár csengése közt dörögjön
A puskacsó, utánozva harci zajt
S játék lesz a harc, háboru mulatság
Ha vér között fog megdörögni majd.

Ezeket írta a költő 1881-ben, de a beigért háborura harminchárom hosszú esztendeig kellett várni. S ez a háboru már nem volt mulatság, nem volt játék, a repülőgépek, mérgezett gázok, negyvenkettesek, tankok korszaka elseperte a lövészek harci kedvét és bebizonyította, hogy mégis csak pohárcsengés közepette volt szebb a puskadöröglés. S a vérzivatar elvonulásával kinek volt még kedve puskaport szagolni, kinek volt kedve gyakorolni a lövés nemes mesterségét? Az önkéntes hóhéri szereptől megundorodott emberek megszire elkerültek mindent, ami őket a háborura emlékeztette és így lassan, az évek multával gaz verte fel az egykor népes lövöldé küszöbét és a daliai lövészek emlékét belepte az esztendő pora. . .

Erzsébet-slágermozgó

Premier! Ma 5, 7 és 9-kor Premier!

Rendes olcsó helyárrakkal.

Anna Petersen, Mosjoukine,
Hans Stunde és Angelo Ferrari
Világláger! Szenzáció!

kar harmóniájára, Rudas betanításában a gör-lök rendkívül ügyesek.

* „Kis mama” halála. A színházban, az első cmeleti páholyokban szedte a jegyket Kis mama, akit szűkebb területén túl is mindenki ismert a színház környékén. Ismert és szeretett, több, mint huszesztendő jegyszedés alapos színházismeretén át, aki a premier első jeleneténél is bementa már a sikert és a bukást. A mai naptól kezdve azonban Kis mama nem gyűjti fehér köténye zsebébe a sokszínű bilétákat, Kis mama ma délelőtt Forray-uccai lakásán, tüdőgyulladás következtében meghalt. Egy érdekes, régi színházkörnyéki figurával lett szegényebb Arad.

* Bölcsődal a legújabb vigjátékszenzáció. Ahogy az „Eltörött a hegedűm” az operett terén, úgy a Bölcsődal a vigjátékok között foglal el ma élpozíciót. Fodor László, a dr. Szabó Lucin és a Templom egerén keresztül már bevette a közönség tetszésvárát, s az emlékezés bátyáit csak megerősíti a Bölcsődal, amelynél közvetlenebb, kedvesebb és humorosabb vigjátékot eddig aligha hoztak színpadra. Minden szavának meg van a vigjátéki lényege, amelynek nyomán természetesen ottlül az eredmény: a kacagás. Fekete Irén, Gaál Piri, Szendrey igazgató, Horváth, Jávor, Kun, stb., viszik a főszerepeket. A Bölcsődalban a vigjáték-slágerét fogja megtalálni a színház igazgatósága. A premier a jövő héten lesz.

* Vasárnap délután Régi nyár és Én már ilyen vagyok. Három órakor a kitűnő operett,

Alkalmi ajándékokat saját árban vásárolhat a Grallert-féle végeladáson

Arad, Bu! Regina Mária 18. (Polg. Takp. épület.)

Órák! Ekszerek! Disztárgyak!

a Régi nyár megy mérsékelt helyárrakkal, a premier szereposztásában, hat órakor pedig ugyancsak mérsékelt helyárrakkal az Én már ilyen vagyok című, erősen franciás pikantériájú, sikamlós bohózat a műsordarab, csak felnőtteknek. A darabban a prózaegyüttes főerősségei vesznek részt.

* Szilveszteri előadás Chisineun. (Eikésvérkezett.) Kitűnően sikerült előadásban hozta színre a kisjenői műkedvelők Szilveszter és a Mánás Miska operettét. Ez volt a műkedvelők első operettelőadása és a közönség lelátás is volt a merész vállalkozásért. Az előadás a tomboló siker jegyében folyt le, a zsufolt megtelet hatalmas terem minden egyes ülés és táncszámot szünni nem akaró tapsvihárog fogadott. Az előadás megkezdésétől az utolsó jelenetig állandó derűtség, kacagás húzott a nézőtérén. A szereplők közül első a Marcsa—Miska-párt kell megemlíteni, csa szerepében Kotzka Eta páratlan aratott, és Mátyási János si, aki Miska szította. Részes a sikernek Rosenthal DS, ki a másik női főszerepet játszotta. Úgán tés, szép énekszámai nagyon tetszetős, más József a férfi szerepben decens, kifejező játékával és kellemes orgával váltotta ki a tetszést. Hegedüs Annus, öreg grófnő komikus figurájában néte meg a közönséget. Fon Feri mint egy fiatal raccsoló gróf váitott ki kacagást. Nagyon bájos volt Adám Ilonka a Fon Ferivel együtt előadott ének- és táncbetétben. Gyurkó Pál egy öreg, félkegyemű gróf szerepében keltett nagy derűtséget. De a többi szereplők is mind: Parizsa András, Strifler Károly, Hartl Oszkár, Zöldi József, Csonka András, Pásztor József, Andrassy Károly és Mátéfi Margit jól illeszkedtek be az együttesbe és negállták helyüket. Nagyon bájos volt a hat kü girl csoportja: Erdős Juliska, Erdős Pipi, Klement Margitka, Orosz Magda, Sztupka Rószika és Sztupka Ilonka. A táncok betanításért Fon Feri illeti a dicséret. Az előadás zsekkari kísérettel folyt. A darabot Margitti László rendezte és vezényelte. Közkívántra a darabot rövidesen újra előadják.

Leépítés az aradi megyezán.

A szolgák és kistisztviselők elbocsátásával kezdik meg a takarékosági akcióit.

(Arad, január 3.) A megye vezetősége nemrég elhatározta a személyi kiadók csökkentését és ezzel kapcsolatosan a leépítést. A leépítés ma meg is kezdődött, sennyiben február 1-i hatállyal hét szolgát és hét házigondnokot bocsátottak el a megyeigálatából. Értesülésünk szerint az elcsátások most a tisztviselők körében fognak megtörténni és azokat a tisztviselőket, akikég nem nyertek véglegesítést, elbocsátják.

Ezzel kapcsolatosan meg kegyeznt, hogy a leépítés elve mindenestre yes, miután általános tünet, hogy a közhatalokban sokkal több a tisztviselők és alkalmazottak száma, mint amennyire szükség. De a leépítést nem a kisembereknél kezd megkezdni, miután azoknak a fizeti ánygy sem nyom sokat a latban. Először a magas fizetésűek között kell körülnézni s k azután haladni fokozatosan lefelé, mert a helyes leépítés és így érvényesül igazán akarekos-ság elve.

HA NEM PÉLDÁNYONKÉNT VII MEG AZ „ARADI KÖZLÖNY“-t, hanem havonta 90 lejért előfizeti, csak 3 lej 60niba kerül egy példány.

Egy ismeretlen részlet Justh Zsigmond életéből

A fiatalon elhunyt kitűnő magyar író tibeti bolyongásaiban is becsületet szerzett a magyar népeknek. — A francia tábornok magyar barátai. — A finom és törekény író részt vesz a brit-indiai katonaelet dubajkodásaiban.

— „A kéteshírű alantas tiszt” érdekes memoárjai. —

A fiatalon elhunyt Justh Zsigmond fordulatos élményekben gazdag életének egy kevésbé ismert részéről írta Baktay Ervin, a híres magyar orientalista az alábbi nagyon érdekes cikket. Justh Zsigmond tudvalevőleg öccse volt Justh Gyulának és így nagybátyja az Aradon élő dr. Justh János ny. főispánnak. Aradi vonatkozásai tehát csak érdekesebbé teszik az amugy is figyelemre méltó alábbi cikket.

Mikor Ladák (Nyugati Tibet) felé utaztomban meglátogattam Stein Aurélt, a világhírű magyar tudóst kasmiri nyári táborhelyén, az égbenyúló Mohandmarg havasán, a vendégszerető házigazdával sok mindenről elbeszélgettünk a sátorban elköltött vacsora után. Így többek közt megemlítette Sir Aurel (ahogy angol ismerősei nevezik), hogy harminc év óta most először nyílik alkalmunk Indiában magyarul beszélni, már tudniillik velem. Aztán szó került arra is, kivel beszélt magyarul itt a távol keleten utoljára. Mikor még, több mint harminc esztendeje, a Lahori Egyetem tanára volt — azóta sem tanított hindu diákokat szanszkrit nyelvre magyar ember! — Justh Zsigmond, a fiatalon elhunyt magyar író, egy telet szintén Lahorban töltött s a két messzire vetődött magyar hamarosan megbarátkozott egymással.

Justh Zsigmond az indiai garnizon vendége.

— Hogyan került Justh Zsigmond Indiába? — Kérdem házigazdám, aki erre könyvtárából egy angol könyvet vesz elő és fellepozza azt a részt, mely Justh indiai tartózkodására vonatkozik. Később aztán elolvastam a művet, amely egyébként is érdekes s ügyes írás, hiszen olyan ember írta, aki életének javarészt a Keleten töltötte. Dunsterville angol vezérőrnagy emlékezései eleven képet adnak a brit-indiai katonaeletről és sok más Indiára vonatkozó dologról. Közvetlen, igazi angol-szász „száraz” humorral és talpraesett életbökeséggel számol be egy változatos, kalandos élet élményeiről.

Minket, magyarokat, elsősorban könyvének magyar vonatkozásai érdekelnek, azok, amelyek Stein Aurélról és Justh Zsigmondról szólnak. Dunsterville — akkor még csak hadnak — egy szabadságát Párisban töltötte és ott ismerkedett meg a fiatal magyar íróval. Így ír erről:

„Párisi tartózkodásom idején sok baráttra tettem szert, akik között majd minden nemzetiség képviselője volt. Többek közt megismerkedtem egy igen szeretetreméltó és rendkívüli személyiséggel, egy Justh Zsigmond nevű (eredetiben: Sigismund de Justh) magyar nemes urral, aki egyszemélyben író és zeneművész volt. Mikor aztán ezredünk berendezkedett a mián-miri garnizonban (Pandzsáb, India, Lahor mellett), rávettem Justhot, hogy jöjjön ki Indiába és töltsen velem a telet. Neki köszönhetem, hogy megismerkedtem Sir Aurel Steinnel, aki akkoriban a Lahori Egyetemen működött. Ily módon ajándékozott meg a kegyes gondviselés egy életreszóló barátsággal. A gondviselésnek el kellett hoznia magyar barátomat Budapestről Párisba s onnan a Pandzsába, kizárólag azzal a célzattal, hogy általa megvalósuljon az említett találkozás Sir Aurel Steinnel, hiszen rendes körülmények között egyetemi tanárok és kétes hírnevű alantas tiszték ritkán kerülnek egymás útjába.”

„Justh harminc év körül járt, törekény szerveztű és rendkívül érzékeny természetű

ember volt. Ha elgondolom, mit kellett kiállnia az alatt a négy hónap alatt egy brit katonai garnizonban! Mi ketten persze a legjobb barátok voltunk és ő készségesen megbocsátotta számos fogyatékoságomat, de már arra nem volt olyan könnyen kapható, hogy emézzem a lahori angol társaság esetlenségeit, amelyek bizony elég szép számmal adódtak. Pedig még az én borzalmas éneklésem ellen sem emelt kifogást, nyilván megértette művészi szempontból, hogy bömbölésem összhangban áll a környezettel. Azt is nyugodt szívvel állíthatom magamról, hogy a komoly zenét is értékelni tudtam és semmi esetre sem adtam volna oly izléstelenség tanujelét, hogy zongorajátékát félbeszakítva, arra kérjem, játszana valami vulgáris orfeumlágert.

Hol vette ezt a kalapot?

Valóban megtörtént egy vacsora alkalmával, melyre mindketten hivatalosak voltunk. Justh nem szeretett zongorázni az ilyen összejövetelek alkalmával, midőn a zene csak arra szolgál, hogy valami hang-mártással öntse le a társaság tereferéjét, de mindenkor udvarias lévén, ez alkalommal engedett vendéglátó háziasszonyunk alkalmatlankodó felszólításainak s helyet foglalva a zongoránál, rövidesen elmerült zenei álmódosásaiba. Egyszerre csak, minden előzetes figyelmeztetés nélkül, a házigazda odasétált a zongorához, hóna alatt egy csomó kottával és Justh fölé hajolva, így szólt: „Nézze csak... nem tudná eljátszani ennek a nótának a kíséretét? „Hol vette azt a kalapot?” a címe, nagyszerű egy dal s majd mindnyájan énekelni fogjuk a refraint!”

Justh hirtelen abbahagyta játékát s zavart tekintettel meredt rá. Aztán kinyögte:

— Igen, azt hiszem, el tudom játszani!

Több megjegyzést nem is tett, de mikor végre az uccán voltunk, kifakadt:

— Holnap utazom! Nem tudok ilyen népesség közt élni!

Mindamelllett nem utazott el, hanem maradt és még sok hasonló megpróbáltatást kellett elszenvednie.

Volt még más valami is, ami egészen szerencsétlenné tette s ez abban állt, hogy a kevésbé művelt átlag-angol hajlandó minden nem-angolt egyszerűen „idegennek” tekinteni és e kifejezéssel egy kalap alá venni Európa minden nemzetiségét, amelyek szerinte valahogyan egy huron pendülnek. Lahort a téli idény alatt sok előkelő idegen felkeresi s bármely országból jöttek is legyen, az angolok rendszeren föltételezték az én „idegenemről”, hogy rendkívüli öröme fog szolgálni, ha az ujonnan érkezettel találkozhat. Ez végkép felbőszítette az én büszke és kékvérű magyaromat. Hallottam, amint egyszer egy hölgy így szólt hozzá:

— Ó, Mr. de Justh, ön magyar muzsikussal és biztos vagyok benne, hogy öröme szolgálna megismerkedni egy barátunkkal, aki a jövő héten érkezik látogatásunkra: egy német professzor!

Vig élet a tisztai kaszinóban.

„De a mi tisztai étkezőnkben Justh egészen jól érezte magát és alaposan kivette részét életünk minden örömeiből. Nem kellett magát és nemcsak készségesen kísérte zongorán a mi duhaj nótázásunkat, hanem még csatlakozott is ehhez szívből fakadó kedélyességgel.”

„Nagy volt az öröme, hogy Lahorban egy honfitársával találkozhatott dr. Stein személye

A kulturember
ideális
soványítója a

avéd Osmos-habfürdő!

Fogyasztó hatása nem radikális, hanem intenzív. Kapható minden gyógyszerárban, drogueriában, illatszertárban, de 100 lej beküldése ellenében egy fürdőt franco küld a vezérképviselőt:

DOBOS JÓZSEF vegyész mérnök Timisoara,
Str. Iancu Vacarescu 4.

ben. Megismertetett bennünket egymással. Ugy gondolom, ezzel az volt a célja, hogy mikor ő hazatért Magyarországra, legyen mellettém valaki, akinek jótékony befolyása jellemem faragatlanabb vonásait előnyösen ellensúlyozhatja.”

„Justh két évvel utóbb meghalt tüdősorvadásban.”

Igy ír Dunsterville vezérőrnagy, aki még ma is (könyve az idén jelent meg), mikor már régen nem „kétes híru alantas tiszt”, még mindig szeretettel emlékszik meg egykori magyar barátjáról. Stein Aurél és Dunsterville pedig ma is a régi jó barátok és az angol tábornok kedves ajánlással elsősorban a magyar tudósok közt küldte meg emlékezéseit.

S ez egyben illusztráció is, mi az igazi külföldi propaganda. Dunsterville tábornok találkozott két kiváló és nagyműveltségű magyar urral és számára már Magyarország nem jelentett obskurus kis balkáni országot, hiszen olyan emberek, mint Justh Zsigmond és Stein Aurél, csak emelheték hazájuk hitelét.

Baktay Ervin.

Két város harca egy öregasszony körül.

Arad városa beperelte Lippát, egy öregasszony ellátási költsége miatt.

(Arad, január 3.) Ma délelőtt egy szegényesen öltözött, siró öregasszony jelentkezett az aradi városi főorvosi hivatalban. Özvegy Berta Ignácné, aki nyolc esztendeig élt az aradi szegényházban, most Lippa község vezetőinek keményszívűsége miatt jutott szomorú helyzetbe és ismét Aradvároshoz fordult könyörületet kérve. Az asszony nyolc évig lakott a szegényházban. Birtokában volt Lippa község igazolása, amelyben illetőségét bizonyította és a község egyben kötelezte magát arra, hogy özvegy Berta Ignácné ellátásának költségeit fedezze. Ez nyolc évvel ezelőtt történt és azóta a község tartozása szépen szaporodott, fizetni azonban nem volt hajlandó. A város több ízben szólította fel Lippát fizetésre. Mindannyiszor ígéretet kapott, pénzt azonban nem. Végül Aradváros 34.000 lej erejéig pert indított a község ellen és néhány nappal ezelőtt kellő utiköltséggel látta el az asszonyt és visszaküldte egy irás kíséretében Lippára.

Ma érkezett vissza az asszony, aki elmondotta, hogy egyszerűen kidobták a lippai község házáról és hallani sem akarnak arról, hogy gondoskodjanak róla. Ezért visszajött Aradra és a város vezetőinek könyörületéhez fordult, engedjék vissza a szegényházba. Cucu Vazul dr. városi főorvos ideiglenesen visszautalta a szegényházba s holnap döntik el, mi történjen özvegy Berta Ignácnéval. Valószínűleg továbbra is eltartják a szegényházban s az ellátásáért összegért folytatólagosan perlik Lippa községet.

APOLLO

UTOLJARA

Ma, pénteken 5, 7 és 9-kor

UTOLJARA

LYA MARA legjobb filmje

HARRY PIEL II. részes filmje

ASZIVEM EGY JAZZ BAND

EMBEREK, ÁLARCOK

mindkét rész egyszerre vetítve.

H I R E K.

Egy szilveszteri kis malac levele

Szerkesztő ur, tudom, teret ad
Minden kérdésnek és panasznak,
Közölje hát a panaszát
Egy szilveszteri kis malacnak.

En, mint tudjuk, szerencsét hozok
A boldogtalan embereknek,
Mire a háláttan kliensek
Még aznap sürgősen megesznek.

En ebben semmiképp se látom
Az egyenlő elbánás jelét,
Miért nem esznek kéményseprőt,
Vagy négylevelű lóherét?

K. J.

— A ROMÁN NYELV TANSZÉKET KAPOTT A BUDAPESTI EGYETEMEN. Budapestről jelentik: A kormányzó jóváhagyta azt a szerződést, amely öt évi időtartamra Carlo Tagliavini bolognai egyetemi magántanárral a Tudományegyetem kötött. A tanár fogja a román nyelv és irodalmi tanszékét betölteni.

— Két nő az új amerikai kormányban. New Yorkból jelentik: Az Egyesült-Államok új kormányában alighanem két nő is helyet foglal majd. Ez volna az első eset Amerika történelmében, hogy a kabinetbe asszony kerül be. Az egyik jelölt mistress Alwin Hert, Kentucky-állam republikánus nemzeti komitójának tagja, akivel az egyik belügyminiszteri államtitkárságot akariák betölteni, a másik mistress Ruth Medill Mac Cormick. Az utóbbinak állásáról még nem történt végleges döntés.

— Olariu vezértitkár pere Angel István dr. ellen. Az interimár bizottság mai ülésén Olariu István, a betegszabadságon lévő vezértitkár, kérvényét tárgyalta. Ebben a vezértitkár kifejti, hogy a volt interimár bizottság megadta annakidején az engedélyt ahhoz, hogy Kaufman Kamil volt gépüzemigazgató ellen kétrendbeli s Angel dr. volt polgármester ellen egyrendbeli rágalmozási pert indítson, miután azonban az Angel-ügyben már január 19-én lesz a tárgyalás, kéri a jelenlegi bizottságot, adja meg újól a perlésre az engedélyt. Az interimár bizottság úgy találta, hogy nincsen semmi akadálya az engedély megadásához és ezért hozzájárult a vezértitkár kéréséhez.

— MÁRCIUSBAN FOGLALKOZIK A NÉPSZÖVETSÉG A MAGYAR KISEBBSÉGEK ÜGYEIVEL. Londonból jelentik: A Daily Telegraph értesülése szerint a kisebbségek jogi problémái a Népszövetség márciusi ülészakán kerülnek programra. Ezen az ülészakon a magyar kisebbségek ügyeivel is foglalkoznak.

— Házasság. Sütő Rózsika (Arad) és Sorosciuc Petrica tanár (Galati) december 29-én Galatiban házasságot kötöttek.

— A volt interimár bizottsági tagok kedvezményes tüzelőfaja. Ma az interimár bizottság a városi alkalmazottak kérvényét tárgyalta, amelyben az 1928. évi kontingens terhére kedvezményes fát kértek a várostól. A kérést nem teljesítették, miután már elfogyott a fa. Ezzel kapcsolatosan azután szóba került, hogy a volt interimár bizottság tagjai fejenként egy vagon fát kaptak, ötven százalékos kedvezményes áron. Miután a fát az egész tére kapták és az interimár bizottságot mindjárt a tél elején oszlatták fel, az ügyet a városi ügyészi hivatalhoz tették át véleményezés végett, vajjon követelheti-e a város a különbözetet a volt interimár bizottságon.

Ne gyötörjék gyermekeinket csukamajolajjal! Adjunk helyette poralaku, csokoládézű Jemaltot.

— Letartóztattak egy vérfertőző chisinaui kereskedőt. Chisinauból jelentik: A rendőrség ma letartóztatta Nicolae Nemteanu kereskedőt, aki 16 éves leánya ellen erkölcsösen merényletet követett el és vele huzamosabb ideig együtt télt. A bestiális apát másik két hajadon lánya jelentette fel, akik egy intézetből nemrégiben tértek vissza a szülői házhoz. A kereskedő letartóztatása a városban nagy szenzációt keltett.

Seiyem mintázó műhelyünk

üzemben van.

KELL és KRAUSZ.

Ma este megmérgezte magát egy aradi uriasasszony

Eszméletlen állapotban találták a lakásán Weitner Imréné hivatalnoknót. — Tettének oka eddig még ismeretlen.

(Arad, január 3.) Tragikus öngyilkosság történt ma az esti órákban Aradon. Weitner Imréné, 26 éves magántisztviselőné Spiru Gheorghe (Akác)-ucca 27. szám alatt levő lakásán öngyilkossági szándékból megmérgezte magát. Kétségbeesett tettét félkilencor fedezték fel a házbéliek és nyomban előhívták a mentőket, akik a szerencsétlen uriasasszonyt az egyik szanatóriumba szállították be. Ott sürgős gyomormosást alkalmaztak. Weitnerné azonban a késő esti órákig sem nyerte vissza eszméletét és így öngyilkosságának okát nem lehet megállapítani.

A házbéliek elmondása szerint Weitner

— Ujból megindul az Epoca, amely támadni fogja a kormányt. Bucurestiből jelentik: Grigorie Filipescu, az Avereșcu-párt tagja ma levelet intézett az Adeverulhoz, amelyben bejelentette, hogy a legközelebbi napokban újból megindítja lapját, az Epoca-t, amelyben kíméletlenül ostromozni fogja a kormány adópolitikáját, amellyel — ugymond — tönkreteszi az országot.

Lord Radomér.

A Pesti Hirlap újévi számában érdekes cikk jelent meg, amelynek ez volt a címe: „Radomér karácsonyi üzenete”. Ha az ember elolvastott pár sort a közleményből, azonnal észrevette, hogy a cikk lord Rothermere ismert karácsonyi üzenetével foglalkozik, de ahol a lordról kerül szó, röviden és magyarul „Radomérnek” nevezi a Daily Mail híres főszerkesztő-tulajdonosát. Ezzel az érdekes magyarosítással meg is oldotta a Pesti Hirlap Rothermere neve ki-ejtésének gordiuszi csomóját. Mert tény az, hogy talán még ma sem tudja pontosan mindenki, Rodzmirnek, Rosemirnek, Rosemernek, vagy mimásnak kell ejteni a lord nevét. Így aztán rend van ezen a téren a magyar nyelvben és Rothermere most már magyarul így hangzik: Radomér. Ez a magyarosítás különösen a nép között van szokásban. A magyar puraszt, ha süriin találkozik valamely idegen és számára nehezen kimondható szóval, csukhamar magyarosítja azt. Számos idegen nevű arisztokrata családot magyarosított meg ilyformán a magyar népnelv. Egy időben például gyakran vendégeskedett a Festetich-hercegi család keszthelyi kastélyában az olasz Borghe-se hercegi familia. A környékbeli magyaroknak sehogy sem állt a szájukhoz az olasz név és elmagyarosítván azt, elnevezték Borgézának. Így járt most Magyarországon lord Rothermere is. Belőle Radomér lett.

HARRY LIEDTKE,
LILY DAMITA

NÁSZÉJSZAKA

ELISABETH BERGNER,
ESZTERHÁZI ÁGNES

A
FEKETE NÖVER.

Balzac világhírű regénye.
NAGY KETTŐS MŰSOR

vasárnaptól
AZ URÁNIÁBAN.

— Megoperálták dr. Eckstein Bélát. A Therapia szanatóriumban ma délelőtt műtétet hajtottak végre dr. Eckstein Bélán. A jobb kar csuklója felett támadt gennyes daganatot felnyitották és a meglehetősen mélyen fekvő gyulladáshoz részt kitisztították. Eckstein dr. állapota a műtét után lényegesen javult és a magasabb láztól eltekintve, aránylag jól érzi magát.

Imréné 6 óra után valószínűleg hivatalából tört haza és bezárkózott a lakásba. Az esti órákban egyik szomszédja meg akarta látogatni. A szomszéd, aki előzőleg látta hazatérni, igen gyanusnak találta, hogy Weitnerné lakásának ajtaja be van zárva, a lakásban sötétség és csend van. Rosszat sejtve, feltárazta a szomszédokat, akik feltörték az ajtót és Weitnerné teljesen eszméletlen állapotban szobájában találták. A szerencsétlen uriasasszony az ágya körül talált papírszeletecskéket után itélve, valószínűleg nagyobb mennyiségű aspirinnal akart véget vetni életének.

— Halálozások. Molnár Lajosné szül. Frölich Margit rövid szenvedés után elhunyt. Temetése folyó hó 4-én, d. u. 3 és fél órakor lesz a felsőtemető halottasházából.

Matogowsky Károly, az Aradmegyei Takarékpénztár nyugd. titkár-főkönyvelője 56 éves korában elhunyt. Temetése e hó 4-én, délelőtt 10 órakor lesz az Erzsébet királyné-körot 56. számú gyászházából.

Izsák Jánosné hosszú és nehéz betegség után múlt év december 31-én elhunyt. Temetése január 2-án volt a nagyszámú család, jóbarátok és ismerősök osztatlan részvétele mellett Sibisen (Borossebes.) (Minden külön értesítés helyett.)

— Vád alá helyezték Ajen herceget, Hanau asszony büntársát. Párisból jelentik: A Gazette du Franc botrányos ügyében ma újabb szenzációs fordulat történt. A vizsgálóbíró család, a közbizalommal való visszaélés és büntársi részesség címén vád alá helyezte Ajen herceget. A herceg, akit egyelőre szabadlábon hagytak, egyike volt a Hanau asszony által alapított pénzügyi vállalkozások fő-részvényeseinek. Kétmillió frank értékű részvényt jegyzett, a pénzt azonban nem fizette be.

— A szökőár szörnyű pusztítása Tokió környékén. Tokióból jelentik: Tegnap szökőár pusztított az országban. A falvak házal százával dőltek össze, eddig 56 halottja van a katasztrófának. A Tovotosmi gőzös elsüllyedt, 31 utasa a vízbefult, míg négyen megmenekültek.

Védekezésül grippe, torokgyulladás és meghülés ellen használjon Panflavin pasztillát. Elsőrangú szaktudósok által ajánlva. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

— Január 31-ig lehet jelentkezni a választói listába való felvételre. Megirtuk, hogy a város vezetősége a választói listák kiegészítését rendelte el. A pótlás megtörtént és az eddigiek szerint a listából 161 embert töröltek, aki időközben elköltözött, vagy meghalt és 860 új választót felvettek. A listát most ki-függesztik a városháza kapujában és mindenkinek módjában áll január 31-ikéig a bíróságnál pótlólag felvételét kérni a listába.

Nátha ellen leggyorsabban és legbiztosabban hat az „ATROCAL“-drágé.

— Egyetemi tanárok akciója a szerb-horvát béke érdekében. Belgrádból jelentik: A belgrádi egyetemi tanárok kiáltványt adtak ki a jugoszláv intelligenciához a horvátokkal való meggyezés érdekében. A kiáltványban a kölcsönös engedmények szükségességét ismertették és felhívták a jugoszláv intelligenciát, csatlakozzon a meggyezés érdekében megindult akcióhoz. Együttal a zágrábi és laibachi egyetemi tanárokkal is érintkezésbe léptek.

— Újabb árlejtést irtak ki a gépüzemi alkalmazottak ruhaszükségletére. A gépüzemi alkalmazottak ruhaszükségletének fedezésére nemrégén árlejtést irtak ki. Ma került az ügy az interimár bizottság elé és megállapítást nyert, hogy csak két szabó adott be ajánlatot. Ezt a bizottság nem tartotta kielégítőnek és elhatározta, hogy sürgősen újabb árlejtést tart, módot adva a város összes szabóinak és ruhakereskedőinek arra, hogy ajánlatot ad-hassanak be.

— **Renoválják a törvényszéki palotát.** A megye permanens bizottsága legutóbbi ülésén elhatározta, hogy renováltatja a törvényszék épületét. A javítási és festési munkálatokra 200.000 lejt irányoztak elő. A javítási munkálatokra megtartották az árlejtést és Tritthaler Ferenc építész biztáknak a munkálatok végrehajtásával.

— **József főherceg, Babits Mihály és Gyallay Domokos a Kisfaludy Társaság új tagjai.** Budapestről jelentik: A Kisfaludy Társaságnál most történtek az új tagajánlások. Új tagokul ajánlották József főherceget, Babits Mihályt és Gyallay Domokost.

— **Fachot ügyész nyilatkozik a merényletről.** Párisból jelentik: Fachot ügyész, aki ellen a napokban merényletet követtek el, a kórházban nyilatkozott a Journal munkatársának és kijelentette, hogy ez a merénylet valódi megvilágításba helyezte az autonomista mozgalom veszélyességét. Kijelentette, hogy ha újra kezdené két év előtti életét, ugyanúgy cselekedne, még ha újabb merényletről is tudomással bírna.

— **Zubkov és felesége Afrikába utazott.** Brüsszélből jelentik: Vilmos excsászár sógora, Zubkov Sándor, feleségével együtt az afrikai Kongóba utazott, ahol a gyarmati vállalatoknál nyer alkalmazást.

— **Miskolcon megismétlődött a konnersreuthi csoda.** Miskolcra jelentik: A karácsonyi ünnepek alatt Miskolcon megismétlődött a konnersreuthi csoda. Szántó József 19 éves boltiszolga jobbkezének kisujján kereszt támadt. A fiatalember a hozzá ellátogató sokaságnak azt mondja, hogy karácsony éjjelén mennyei fénybe burkolva megjelent előtte Jézus Krisztus és apostoli utat jelölt ki részére.

— **Tömeges gázmérgezés egy duisburgi házban.** Bochumból jelentik: Egy duisburgi bérházban gázcsőromlás következtében tömeges gázmérgezés történt, amelynek eddig öt halottja és négy életveszélyesen megbetegedett áldozata van. A hatóságok megindították a nyomozást annak megállapítása végett, hogy a tömeges szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

— **Éhségstrájk az amnesztia elhalasztása miatt.** Szófiából jelentik: Az itteni fogház lakói éhségstrájkba kezdtek, mert a kormány elhalasztotta az amnesztia-rendelet végrehajtását.

— **Ötven év óta először havazik Marseilleben.** Párisból jelentik: Ma megindult Marseilleben a havazás. Ez először történt meg ötven év óta.

— **Leégett Nagyvárad legnagyobb gözmalma.** Nagyváradról jelentik: Tegnap éjszaka borzalmas tüzvész pusztította el a város egyik virágzó vállalatát, a Kolozsvári-úton lévő, modern berendezésű Mária-malmot, amely a Robitsek-testvérek tulajdonát képezte. A tűz a késő esti órákban, a malom anyagraktárában keletkezett és rendkívül gyorsan terjedt át a szomszédos épületekre. A tüzoltók nyomban kivonultak, de minden igyekezetük, hogy a tüzet eloltsák, hiábavalónak bizonyult, mert a malom a gépházzal, anyagraktárral és istállókkal együtt teljesen leégett. A ma délelőtt megtartott vizsgálat szerint a tüzet gyújtogatás okozta. A gyanú Bagosi József kocsis ellen irányult, akit őrizetbe is vettek. A kár többmillióra rug.

— **Magyar Házat építenek Párisban.** Budapestről jelentik: A Pesti Hírlap értesülése szerint a magyar kormány hozzájárult ahhoz, hogy Párisban egy Magyar Házat építsenek és ebben összpontosítsák a magyar intézményeket, így a Magyar Egyesületet, a kórházat, a tanácsadót és a többi. A házat a népielőléti miniszter fennhatósága alá helyezik és ezért a párisi magyarok küldöttségileg kérték fel Vass József népielőléti minisztert arra, vegyen részt a felavatáson. Vass elfogadta a meghívást és a kormányzó nevében fogja elhelyezni az ezüst téglat, ezzel jelképezve, hogy a magyar állam gondoskodni kíván külföldre szakadt polgáraitól. Vass részvételének különös érdekességet ad az a körülmény, hogy a népielőléti miniszter, amióta tagja a kormánynak, még nem járt külföldön.

— **Rendőri hír.** Sasi György és Dobai Géza feljelentést tettek az aradi államrendőrségben, hogy Eizenheil György háromezer lej értékű ruhanevet ellopott tőlük. A rendőrség letartóztatja Eizenheilt és megindult ellene az eljárás.

LEGUJABB.

A régenstanács aláírta az amnesztia-rendeletet. A kommunista-ügyek kivételével az összes politikai pereket beszüntették.

— 'Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának éjszakai telefonjelentése.' —

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának telefonjelentése.) A régenstanács tagjai ma írták alá a legutóbbi napokban elkészült amnesztia-rendeletet, amely különösen katonai és politikai bűnösökre vonatkozik. Mint ismeretes ugyanis, a kormány a december 10-iki egyesülési ünnep évfordulójának alkalmából határozta el az amnesztiát, amelynek kiadását azonban márciusra

halasztották el. Legutóbb aztán a régenstanács tagjai kérték fel a kormányt, hogy az amnesztia-rendeletet sürgősen készítsék el, hogy az a karácsonyi ünnepek után közvetlenül megjelenhessen. Az amnesztia-rendelet meglehetősen kiterjedt és a kommunisták kivételével, főleg Besszarábiában megszünteti az összes politikai pereket.

Véres antiszemita zavargások Buzauban.

Egy cuzista csapat megtámadott három békés embert, akik közül egyiket agyonlőttek, a másik kettőt életveszélyesen megsebeztek. — Revolverharc egy üzlet előtt.

Buzauból jelentik: Véres antiszemita zavargás történt tegnap este Buzauban. Egy nagyobb csapat fiatalember antiszemita dalokat énekelve, este 6 órakor Kaufmann Mózes kereskedő üzlete elé vonult, akit az uccára csaltak, majd megtámadták. Ugyanekkor lépett az uccára a szomszédos házból Iordache cipészmeister is, akit a fiatalemberek szintén megtámadtak és ütlegelni kezdtek. A két megtámadott ember védekezést kísérelt meg, mire a támadók több revolverlővést adtak le. Iordache, akit több golyó talált, holtan esett össze, míg Kaufmann és egy Apostolescu nevű véletlenül arra haladt férfi súlyos sebesüléseket szenvedtek. A két sebesültet beszállították a kórházba, felgyógyulásukhoz azonban nincs remény, mert mindkettőjüknek a tüdejét furta át a golyó.

A rendőrség és a főügyész néhány perc múlva megjelent a helyszínen és megakadályozta a további vérengzést és azt, hogy a fiatalemberek kifosszák Kaufmann üzletét, akire azért haragudtak, mert a választások alatt heves propagandát fejtett ki a cuzisták ellen. A rendőrség eddig mintegy harminc fiatalembert tartóztatott le, de további letartóztatások is várhatók. Mint megállapítást nyert, néhány fiatalember, akiknek a vezéreik Negulescu vízügyi tisztviselő, Dragomirescu pályaudvari pénztáros, Balanescu vasúti raktárnok és Dimache, a buzaiu liceum titkára, már hetek óta valóságban tartották a kis városkát és uton-útfélen terrorizálták annak zsidó lakosságát. A letartóztatottaknál revolvert, késeket és lázító röpiratokat találtak.

— **Móricz Zsigmond villáját a saját öccse rabolta ki.** Budapestről jelentik: Az Új Nemzedék értesülése szerint Móricz Zsigmond leányfalusi villáját saját öccse, Móricz Sándor kirabolta. Az író leküldötte öccsét Leányfaluba egy csomagért. Sándor szinleg elutazott, majd visszatért, kiemelte az ablakrácsot és betört a lakásba. A csendőrök észrevették a betörést és elfogták Móricz Sándort, aki megtörve ismerte be tettét. Megállapítást nyert az is, hogy a 45 éves Sándort sikkasztásért és lopásért közzik. A hirneves író valósággal megtörte öccsének büntette.

— **Egy megdöbbenő statisztikai adat az amerikai karácsonyi vásárról.** Newyorkból jelentik: Egy newyorki lap közlése szerint az Egyesült-Államokban a karácsonyi vásár alkalmával 90 millió játékbát adtak el. Az Unióban tehát rengeteg a gyermek, de még több a — pénz.

— **Lapunk Budapesten állandóan olvasható az Abbázla kávéházban.** Oktogon-tér, Andrassy-ut 49

— **Bulgáriában tavasz van.** Szófiából jelentik: Bulgáriában tavaszias idő uralkodik. A meleg szinte naponta emelkedik.

— **„Az Aradi Athletikai Club” a közönség kényelmét biztosítandó, január 12-én rendezendő táncestélyét az Iparos Otthon új helyiségében tartja meg.**

— **Sajtóhiba.** Lapunk újévi számának egyik cikkébe, amely „Szilveszter Berlinben” cím alatt jelent meg, sajtóhiba csuszott be. Mindjárt a cikk második sorában ugyanis ez olvasható: „Mialatt cik-kem felett a nyomdafejték kerekai zakatolnak...” Ez a rész helyesen így hangzik: „Mialatt cik-kem felett a nyomdagépek kerekai zakatolnak.”

— **Most fedeztek fel egy karácsonykor elkövetett öngyilkosságot.** Párisból jelentik: Suresnes városka szállodájában tegnap egy házaspárt fedeztek fel holtan. Megállapítást nyert, hogy a házaspár még karácsonykor szállt meg és a félreeső szobában elefejtkeztek róluk és csak most konstataáltak, hogy öngyilkosságot követtek el.

— **Összes újdonságok Kerpel könyvtárában.** — **Olvasóink figyelmét felhívjuk lapunk mai számához mellékelt igen fontos nyomtatványokra.**

No. 342/1928.	Jön az
MOSZKVA	APOLLOBA
SÁRGA BÁRCA	!
<i>Szélkei Naja</i>	OROSZ
részlete.	FILM
BUDAPEST	!
	ELMÉRÉS

— **Kinyomozták a budapesti gyógyszerész nő támadóit.** Budapestről jelentik: Jelentettük, hogy a napokban két bekormozott arcu bandita megtámadta Krizsik Pálné budapesti gyógyszerésznőt. A rendőrségi nyomozás megállapította, hogy a támadók Lajkó Mihály és Pignicsky Jenő volt fegyencek, akik kiszabadulásuk óta lopásokból és rablásokból tartják fenn magukat. Szobájukban a kályhacsövet széjjel szedve találták és megállapították, hogy innen szerezték a kormot. A banditák szökésben vannak és kézrekerítésükre folyik a nyomozás.

— **Szijjal akarta megfojtani magát.** Budapestről jelentik: Tegnap Horváth Ilona cselédleány a Vilmos császár-úton szijjal meg akarta magát fojtani, miután nem volt pénze ételre és szállásra. Ez a második öngyilkossági kísérlete volt, reggel a Dunába akart ugrani. Ezuttal is megakadályozták szándéka keresztülvételében.

— **A zágrábi Nemzeti Színház igazgatóját felfüggesztették állásából.** Zágrábból jelentik: Begovics Milánt, a Nemzeti Színház dramaturg-igazgatóját politikai okok miatt felfüggesztették állásából. Az igazgató Szenca horvát regényírónak „Modern Diogenes” című regényét hozta színműben a színpadra és ebben sok célzás történik a horvát-szerb ellentétre. Az ifjuság tüntetni készül Begovics mellett.

Világhírű csavargók a Parnassuson.

Jack London egyetlen a világbolyongók számára. — Arisztokraták, költők, írók, mint az országutak vándorai. — Verlaine, Baudelaire, Rimbaud, Gorkij, Wittman, Knut Hamsun, Kassák, Sinclair Lewis, gróf Festetich Rudolf és gróf Zichy Teddy is csavargók voltak.

— A csavargók világtkongresszusa összeül pünkösdkor. —

Néhány évvel ezelőtt az a különleges hír jött Amerikából, hogy Kansas városában egyetemet építettek a csavargók számára. Az egyetem felállításának költségei egy egészen rejtélyes alaptól kerültek ki és állítólag világbolyongó amerikaiak és tehetős emberek is adtak e célra pénzt, sőt arról is beszéltek, hogy az alapítvány kezdőtökéjét Jack London a világhírű író tette volna le.

A mostani kor, amely mindent az állami rendbe akar beleilleszteni, azon van, hogy ezeket a társadalmi kitérőket is bekétyesítse, vagy édesgesse valahogy az emberek szociális szövetségébe. Ezt a célt szolgálja a kansasi egyetem, de nagy a haladás ezen a téren Németországban, ahol rendszeresen megjelenik a csavargók folyóirata a „Der Kunde”, amit csavargók írnak a csavargók számára. De ezenfelül egy csomó röpiratot és könyvet jelentettek meg az országut nyugtalan véri vándorai, amelyekben tiltakoztak a hatóságok üldözése ellen, amelyek sohasem tudták megkülönböztetni őket a közönséges betörőktől. Azt bizonyították ezekben a csavargók, hogy a csavargás nem egyéb, mint békés demonstráció a rossz társadalmi berendezkedés ellen. A csavargó egy elveszett gyermek, ki anyját keresi. Nincs morálja, de nem erkölcstelen és nincs otthona, csak az országut, legfeljebb a menhely és kórház. A csavargó különleges életmódjával, főkös individualizmusát vezeti le.

A legérdekesebb adatokat a csavargók világról a francia csavargók „királya”, Francois Sevrin szolgáltatata, amikor letartóztatták. Ismertette szervezetüket, titkos irásukat, jeleket. Elmondotta, hogy a tag belépéskor egy frankot fizetett és a tagok rendes koldulólístákat kaptak, amelyen rajta voltak az összes jótékony emberek nevei. De nem Sevrin volt az első, aki végig barangolta egész Európát. Őt megelőzte a világhírű csavargófilozófus, Giordano Bruno, akit végül is az inkvizíció máglyán végzett ki. A múlt században sok oly csavargó halt az országut melletti árkokban, akinek nevét a világhír glóriája vonja ma be. Ilyen volt a két híres francia költő, Paul Verlaine és Jean Rimbaud, kik gyakran rendőrségi fogdáknak fejezték be a napot. Charles Baudelaire már csak „szaloncsavargónak” tekinthető két kollégájával szemben, mivel ő csak néhány évig kódorgott szanaszét a világban.

Amerika is sok nagyírű csavargót termelt ki. Ezek közül legnevezetesebb Walt Whitman a világhírű költő, aki csavargása mellett vagy tisztele „rendes” foglalkozással is megpróbálkozott, persze minden siker nélkül. No és ide kell sorolni a legkiválóbbat: Jack Londont a nagyírű regényírót, aki pár évvel ezelőtt halt meg. Minden országnak vannak ilyen „elveszett” fia, akik néha több dicsőséget szereztek hazájuknak, mint bárki más. Gorkij Maxim fiatal korában végigvándorolta egész Oroszországot, a híres cseh író, Jaroslav Hasek pedig legismertebb csavargója volt Középeurópának. De az ismert magyar költő Kassák Lajos is vagy 10 évig csavargásból élt hű kíséreléssel. Szittyá Emília íróval együtt és

javíthatatlan csavargónak bizonyult két magyar mágnás is: gróf Festetich Rudolf és Zichy Teddy. A különbség mindössze annyi

Horthy újévi beszéde jó benyomást keltett Bucurestiben. „Magyarország baráti kapcsolatokat keres a külföldön” — mondta a magyar kormányzó.

Budapestről táviratozzák: A diplomáciai testület tagjai újévi napján tisztelegtek Horthy Miklós kormányzó előtt, aki válaszában megköszönte a diplomáciai kar jókívánságait és rámutatott arra, hogy a magyar nép a sok kimondhatatlan akadály ellenére, lankadatlan kitartással folytatta az újjáalkotó munkát és különös igyekezettel fáradozott azon, hogy az idegen nemzetekkel baráti kapcsolatokat teremtsen és a már fennállókat

volt, hogy őket diplomáciai uton szabadították ki a fogdákból.

Számos híres csavargóval rendelkeznek a németek, ahol erős szervezeteik van ezeknek a különös embereknek. Lapjuk a Der Kunde különben az idei pünkösdkor követő hétre csavargó világtkongresszust hirdet Stuttgartba, amelyen több ezer csavargó fog részt venni. Érdeklődéssel lehet várni, hogy vajon a legjobban szituált csavargó Sinclair Lewis amerikai író résztvesz-e ezen a kongresszuson.

még szorosabbá tegye.

Bucurestiből jelentik: Politikai és diplomáciai körökben igen jó benyomást keltett Magyarország kormányzójának, Horthy Miklósnak újévi beszéde, amelyben rámutat a szomszédos államokkal való közeledés szükségességére. A nyilatkozatot úgy kommentálják, mint a Románia és Magyarország között a közel jövőben bekövetkező közeledésnek egyik előjelét.

A miniszter udvariasságra kötelezi a köztisztviselőket. Panaszkönyvet létesítenek minden közhivatalban.

(Arad, január 3.) Ma délelőtt érdekes körrendelet érkezett az összes aradi közhivatalokhoz. A belügyminiszterium által küldött körrendelet arról intézkedik, hogy minden közhivatal köteles panaszkönyvet lefektetni és azt a közönség rendelkezésére bocsátani. A panaszkönyvet feltűnő helyen kell tartani, hogy az könnyen hozzáférhető legyen. Ebbe a könyvbe a közhivatalokban megforduló felek beírhatják az összes kifogásaikat és panaszait, amelyek a hivatal működése, vagy a

hivatalnok viselkedése ellen felmerült. A rendelet egyben utasítja az összes közhivatalok vezetőit, hogy rendeljék el úgy a hivatalfőnököknek, mint a tisztviselőknél, hogy a közönséggel szemben a legnagyobb előzékenységgel és udvariassággal viselkedjenek. A panaszkönyvet a hivatalok vezetői kötelesek naponta felülvizsgálni és a feljegyzett panaszok ügyében a legszigorúbban eljárni. A rendelkezés egy-két napon belül életbe lép Aradon.

Tovább szövődik Orth János legendája.

Eltűnése után állítólag egy párisi szállodában tartózkodott. — Orth János nem fogadta Páris érseket.

(Az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőségétől.) Az évszázad elején főhercegi rangjáról lemondott és első világháború tengeri utazásán feleségével, Stibel Mili bécsi színésznővel és a hajó legénységével nyomtalanul eltűnt Orth János tragédiája egyre újabb verziókkal bővül. Így — amint ismeretes — egy francia lapban egy párisi utazó a minap azt közölte, hogy Columbiában találkozott a volt főherceggel, aki teljesen elzárkózva él. Biztosra vehető, hogy a francia utazó közele minden alapot nélkülöz, ezzel szemben már sokkal nagyobb valószínűséggel bírnak egy bécsi ember most nyilvánosságra került közlései.

Spiesz György, egy bécsi építőmester fia éveken át a párisi Hotel Bellevue vezetője volt. Később vendéglőt nyitott a francia fővárosban és csak a háború kitörésekor tért vissza Bécsbe. Spiesz György néhány hónap előtt elhunyt, azonban baráti körben, közöttük egy újságíró előtt közvetlen halálát megelőzően a következőket mesélte el:

Az igazgatása alatt állott Hotel Bellevueben egy napon egy rokonszenves, egyszerű vendég szobát bérelt Orth János néven. Akkor még nem volt köztudomású a rangjáról lemondott János főherceg új neve és ezért a szálloda személyzete nem is méltatta figyelmre az új vendéget, aki igen visszavonultan élt.

A szállodában azonban gyakran fordultak meg osztrákok, közöttük az osztrák-magyar nagykövetség tagjai is. Egy követségi titkár meglátta az egyedül ülő urat az étteremben és figyelmeztette Spiesz Györgyöt, hogy a szálloda vendége azonos János főherceggel. Spiesz nem akart hitelt adni a közlésnek, azonban mégis az idegen asztalához ment, megkérdezte, hogyan van megelégedve szobájával és császári fenségként szólította meg. Orth dühbe jött, először letagadta, hogy azonos János főherceggel, majd megkérdezte, hogy honnan tudta

meg kilétét. Végül megtiltotta, hogy így szólítsa ezentúl. A szállodaigazgató és Orth János között azután szoros barátság fejlődött ki és Orth János gyakran órákat töltött Spiesz irodájában.

Egy délután kétfogatu állott meg a Bellevue előtt és egy pap szállott ki belőle, aki nyomban a szállodaigazgatót hívatta.

— Jelentsen be azonnal öcsászári fenségénél! — mondotta a magasrangu pap Spiesznek.

— Lehetetlen, főtisztelendő Uram, mert Orth ur nem fogad látogatókat.

— Engem fogadni fog, én Páris érseke vagyok és a főhercegnek üdvözlőlevelet hozok anyjától.

Spiesz erre bejelentette Orthnál az érseket, mire az exfőherceg dühöngeni kezdett. Azután Spieszhez fordult s megparancsolta, hogy dobja ki az érseket.

Spiesz közölte Orth János elutasítását az érsektől, aki távozott a szálloda halljából. Orth János néhány órával később elutazott Párisból és 100.000 frankot hagyott Spiesznel megőrzésre. Néhány nap múlva Spiesz értesítést kapott, hogy a pénzt küldje Brüsszelbe. Spiesz évek során különböző helyekről levelező-lapokat kapott Orth Jánostól még annak állítólagos és rejtélyes eltűnése után is és határozottan állította, hogy Orth a hajótörésnél nem halt meg, hanem kalandos uton Egyptomba került és ott élt a legszigorúbb inkognitóban.

— Lemondott a cseh unifikációs miniszter. Prágából jelentik: A Bohemia értesülése szerint a Hlinka-párti képviselők ma délben ülést tartottak, amelyen a tót kérdést tárgyalták le. A megbeszélésen dr. Czerny belügyminiszter is résztvett. Közölték dr. Gazik unifikációs miniszter lemondását, amelyhez a párt hozzájárul és dr. Fritzel, dr. Labayt és dr. Raveszt jelölik, hogy ezek között válasszák ki utódját. A néppárt a Rózsahegyen tartott gyűlést a közigazgatási önkormányzat ügyében tartva megbeszélést.

KÖZGAZDASÁG.

Az autóadó felemeléséről szóló törvény szövege.

Az autótulajdonosoknak január 30-ig, az autókereskedőknek január 15-ig kell deklarációt benyújtani a pénzügyigazgatósághoz.

(Arad, január 3.) Megírtuk, hogy a pénzügyminiszter a tegnapi napon táviratban közölte az új adóemeléseket az egyes pénzügyigazgatóságokkal. Az autóadó, valamint az autó forgalmi és luxusadó felemeléséről szóló törvényrendelet teljes szövege ma érkezett le az aradi pénzügyigazgatósághoz s annak adminisztratív keresztülvitelével Nicolleanu pénzügyigazgató Muntean Victor hivatalfőnököt bízta meg.

Az autótulajdonosokat illetően az autóadó emelésének aránya már ismeretes és az — mint az Aradi Közlöny megírta — suly szerint történik és pedig 1000 kgr.-ig 3000, 1000—1200 kgr.-ig 5000, 1200—1500 kgr.-ig 7000 és 1500 kilogrammon felül évi 10.000 lej lesz.

Az autótulajdonosok január 30-ig az illetékes adóhivatalhoz bélyegmentes deklarációt kötelesek benyújtani, melyben közlik, hogy milyen gyártmányu és sulyu autó van tulajdonukban.

A felemelt autó forgalmi és luxusadó ismét két kategóriát állapít meg. Eszerint a vámtörvény eddigi B) listán szerepelt 1358, 1359., 1360., 1361., 1362., 1363. és 1364. szakaszait az A) listába osztották be és az abban feltüntetett mindenféle autó, autókaroosszéria

és autókatrész eddigi 10 százalékos luxusadóját 15 százalékra emelték. Az 1356., 1357., 1361. szakasz a) és b) pontja, vagyis 1000—1500 kgr. sulyig, az 1362. szakasz a) és b) pontja, az 1363. és 1364. szakasz a) pontja által minősített teherautó vázok, be nem fejezett teherautó karosszériák, nyitott és csukott karosszériájú személykocsik 1200 kgr. sulyig, valamint azon alkatrészek és félig kész alkatrészek, amelyek eddig 2 százalékos forgalmi adó alá estek, ezután 10 százalékos luxusadóval lesznek illetékezve, tehát az A) listáról a B) listába lettek átminősítve s taxálásuk — mint a múltban — ezentúl is a vámnál történik.

Az autókereskedők, autólerakat tulajdonosok és autóképviselők ugyancsak deklarációt kötelesek benyújtani és pedig legkésőbb január 15-ig a pénzügyigazgatósághoz. A deklarációban fel kell tüntetni az egyes régi és új vámtételek alapján minősített mindenféle árujukat, kocsikat és alkatrészeket, a befizetett, valamint a különböző vámitételek összegét, amelyet legkésőbb három hónapon belül leróni tartoznak. A deklarációk pontos kitöltésére vonatkozólag egyébként a pénzügyigazgatóságon, illetve az adóhivataloknál készüggel adnak felvilágosítást.

Zürichben 3.12 a lej.

Helyi valutaárak. (Január hó 3.)
Kilétések: Berlin 39.80, Amsterdam 66.95, Newyork 166.70, London 807.50, Páris 6.53, Milanó 8.75, Prága 4.95, Budapest 29.15, Zágráb 2.93.50, Bécs 23.50, Zürich 32.17.50. — Ár: Márka 39.50, dollár 166.50, angol font 805, francia frank 6.70, olasz lira 8.80, cseh korona 4.90, pengő 29.50, dinár 2.95, osztrák schilling 23.60, svájci frank 32. — Pénz: Márka 39, dollár 166, angol font 802, francia frank 6.50, olasz lira 8.60, cseh korona 4.85, pengő 29.20, dinár 2.85, osztrák schilling 23.50, svájci frank 31.50. — Irányzat: tartott.

Zürichi tőzsdenyitás. (Január hó 3.)
Berlin 123.60, Amsterdam 208.60, Newyork 519.15, London 2519.25, Páris 20.30.50, Milanó 27.16.50, Prága 15.37.50, Budapest 90.51, Belgrád 9.12.75, Bucaresti 3.12, Varsó 58.17.50, Bécs 73.10.

Zürichi tőzsdezárlat. (Január hó 3.)
Berlin 123.52.50, Amsterdam 208.57.50, Newyork 519.35, London 2519.50, Páris 20.30.50, Milanó 27.18.50, Prága 15.38, Budapest 90.58, Belgrád 9.12.75, Bucaresti 3.12, Varsó 58.17.50, Bécs 73.10.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Január hó 3.)
Devizák: Páris 6.52, Berlin 39.76, London 807.50, Newyork 166.50, Milanó 8.75, Zürich 32.15, Prága 4.95, Bécs 23.50, Budapest 29. — Valuták: Napoleon 645, márka 39.75, leva 1.18 török lira 0.82.50, angol font 806, francia frank 6.55, svájci frank 32, olasz lira 8.65, drachma 2.10, dinár 2.93, dollár 165.75, lengyel zloty 18.75, osztrák schilling 23.75, pengő 29, cseh korona 4.90.

= Másfél százalékkal emelték a tőkekamatadót. Ma érkezett le az aradi pénzügyigazgatósághoz a tőkekamatadó emeléséről szóló miniszteri rendelet is, amely szerint másfél százalékkal, vagyis az eddigi 15 százalék 10 százalékaival, tehát 16 és fél százalékra emelték a tőkekamatadót.

= Megtörtént a város nyomtatványszükségletére kiírt árlejtés. A napokban megtartották a nyilvános árlejtést a város nyomtatványszükségletének fedezésére. Hat cég jelentkezett: a Coryin, Bloch, Hehs és Lovrov,

Atheum, Kállay és Diecezana nyomdák. Ma foglalkozott a kérdéssel az interimár bizottság és az egységárak nyomán megállapította, hogy a Diecezana ajánlata a legolcsóbb és ezért ezt fogadta el.

Rádióműsor.

Péntek, január 4.

— Rmóniai idő. —

Wien—Graz 12. Délutáni hangverseny. 17. Délutáni hangverseny. 18.20. Akadémia.

Berlin 18. Géczy Barnabás zenekarának hangversenye. 22.30. Zenekari hangverseny.

Bern 17. Délutáni hangverseny. 19.15. Gramofonhangverseny.

Breslau 13.20. Déli hangverseny. 17.30. Szórakoztató zene. 21.12. Szimionikus hangverseny. 23.30. Tánczene.

Kassa 18.10. Délutáni hangverseny. 21.10. Zenekari hangverseny. 21.20. Gordonka- és énekhangverseny. 22.20. A házi zenekar hangversenye.

Kopenhága 16. Szórakoztató zene. 21.41. Egy harangjáték közvetítése. 22.30. Dán dalok. 22.45. Zenekari hangverseny.

Köln 14.05. Déli hangverseny. 18.45. Délutáni hangverseny. 22. 7sti hangverseny. 24. Farkas Miksa zenekarának hangversenye.

Leipzig 21. Zongorahangverseny. 22. „Aneasin és Nicolette” című daljáték közvetítése.

Milanó 17.30. Jazz-band, 21.30. Szimfonikus hangverseny.

München 17.30. Szórakoztató zene. 20.30. Zenekari hangverseny. 22.30. Philipp Weichaud, am Brunnen vor dem Tore népdaljátékának előadása.

Nápoly 18. Dora Nardi (szoprán) hangverseny. 22.02. Leoncavallo „Prestami Tua Moglie” c. operettjének közvetítése. 22.50. Hírek.

Róma 18.30. Szórakoztató-zene. 21.45. F. Schubert „Három a kislány” c. operettjének közvetítése.

Szambul 18.30. Délutáni hangverseny. 20.15. Török-zene. 22.40. Zenekari hangverseny és tánczene.

Stockholm 19.20. Szórakoztató-zene. 21.15. Esti hangverseny.

Stuttgart 17.15. Délutáni hangverseny. 23. Szórakoztató-zene.

Zürich 13.32. A házi zenekar hangversenye. 17. Délutáni hangverseny. 21. Zenekari hangverseny. 21.30. Francia operarészletek. 22.30. Könnyű zene.

Budapest 10.15. Kurina Simi és cigányzenekarának hangversenye. 10.30. Hírek. 10.45. A hangverseny folytatása. 13. Déli harangszó az egyetemtemplomból, időjelentés és hírek. 13.20. A Temesváry—Kerpely—Poigár-trió hangversenye.

14. Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés.

15.30. Hírek, élelmiszerárak. 17. Kertész József novellái: 1. Albatrost fogtunk. 2. A majmok birodalma. 17.45. Pontos időjelzés, időjárás-, vizállásjelentés és hírek. 18.10. Ádám László „Négyszemközt híres emberekkel.” Kádár Anna (versek.) 18.40. Szórakoztató zene. 20. Német nyelvoktatás. 20.40. A Magyar Rádió Ujság felőrája. 21.15. Hangverseny. 22.45. Pontos időjelzés, hírek, időjárás-jelentés. 23. Gramofonhangverseny. 24. A Britannia nagyszállóból Petris Jenő és cigányzenekarának hangversenye.

Hulla a teknőben.

Nagylaki tolvajok disznóhúst akartak lopni és hus helyett egy öregasszony hulláját találták a teknőben.

Nagylakról jelentik: Különös esemény tartja izgalomban a község lakosságát. Özvegy Cservenka Jánosné hetven esztendőss asszony egyedül élt házában. Vasárnap elhatározta, hogy megtakarított pénzecskéjéből egy disznót vásárol. Meg is vette a disznót, elhívatta a község mézárosát és a disznót levágatta. Egy kis kamarában dolgozott a mézáros és Cservenkáné. Egy teknőt készítettek elő, hogy a feldarabolt disznót belerakják, amikor az özvegyasszony hirtelen a szívéhez kapott és összeesett. A különös véletlen úgy hozta, hogy Cservenkáné az elkészített teknőbe bukott, a hol néhány pernyi szenvedés után meghalt. A mézáros a hullát leterítette egy lepedővel és a bíróhoz sietett, aki nyomban értesítette Cservenkáné Aradon lakó hozzátartozóit a halálesetről. Közben az orvos is megérkezett és már csak a beállott halált konstataulta.

Másnap Nagylakra érkezett Cservenkáné unokaöccse Aradról, hogy a temetés iránt intézkedjen. Egyenesen az elhunyt özvegyasszony lakásába ment, ahol a legnagyobb meglepetésére, nem találta meg a hullát. Elrohant a bíróhoz, aki a csendőrséggel együtt megállapította, hogy Cservenkáné hulláját ellopták. A betörők ugyanis abban a hitben, hogy a letakart teknőben a vasárnap vásárolt, levágott disznó van, felkapták a teknőt és az uccán várakozó kocsiba tették. A kihallgatott tanúk látták, hogy két parasztember egy letakart teknőt tesz fel a várakozó kocsira. A nyomozás azonnal megindult és néhány óra múlva megtalálták Cservenkáné holtestét a teknővel együtt. A betörők után a csendőrség folytatja a nyomozást. Cservenkánét tegnap temették el Nagylakon általános részvét mellett.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

2 lejért fűt

öránként petróleummal a legújabb „IRIS” védjegyű

NOVA-KALYHA

Fekete, zöld és fehér tűz-emállkivitel. Szagmentos.

Aradon megtekinthető üzemképes állapotban

Parfumerie

APOLLO

illatszertár

Str. Eminescu 3. (Deák F.)

A Piața Avram Iancu (Szabadság-tér) és Str. Banatului (Asztalos Sándor-ucca) sarkánál, a hetipiac legélénkebb helyén

bolthelyiség,
azonnalra kiadó.

Cím az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalában.

Mélyen leszállított árak női és leányka kabátokban és bundákban!
Hitelképes egyének részletfizetésre is kaphatnak. ooo **PLESZ** **Központi női ruha nagyruházaton Arad, a színház hátsó bejáratával szemben.**
Feltűnően leszállított árak! **PLESZ** **Feltűnően leszállított árak!**

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közzétehető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig vesszünk fel. Csak válsambélyezéssel ellátott kérdésközlésre válaszolunk. Ajánlatok, kelles levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

ALKALMAZÁS.

KÉT ügyes perzsacsomogó leány házakhoz ajánlkozik. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban. 194

PERFEKT szakácsné **borostólk** Dr. Székely, Luther-tér 1. 193

FEHÉRNEMŰ varrást, kelengye készítését, hímzést, ajour olcsón vállal özv. Mossóty Istvánné. Str. Unirei (Fábián Gábor) 12. 196

JOBB nő mindeneknek ajánlkozik kéttagú családnak, főzésben is segítkezik. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban 202

EGY ügyes kifutó leány azonnal felvétetik „Derby” cipőüzlet Arad. 10509

ÜGYES, MEGBIZHATÓ KIFUTÓ LEÁNYT 16 hónavnívánval felvezet Salgóné bizományi üzlete Str. Horia 1. Neuman-palota. 1900

KERESÜNK egy ügyes magyar vagy német származású mezőgazdasági, felsőakadémiát végzett gazdaságtudományi szakembert. Ajánlatok Administracia Mosia Stăusenii Botosani küldendők. 171

LAKÁS.

ALLOMÁSNAK kétszobás lakás kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban. 198

BELVÁROS közelében modern souterén lakás 1. hó 15-ére kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban. 207

ABSZOLUT diszkrét, különbejárta elegáns butorozott szobát keresek lehetőleg azonnalra. Cimeket „Diszkrét” jelzőre kérek az Aradi Közlöny kiadóhivatalába. 208

KIADÓ azonnalra eloglalható három szoba, előszoba, fürdőszoba lakás Bercsényi Miklós-uccában. — Bővebbet Piatța Avram Iancu 11. Baumanu. 6977

KÖZPONTBAN 2 szobás, előszobás újonnan festett lakás, mellékhelyiségekkel, február 1-re lelépés nélkül kiadó. Cím Calea Banatului 2. I. em. 800

A főtéren

két udvari szobából álló, műhelynek, szalonnak vagy irodának alkalmas helyiség azonnalra

KIADÓ.

Cím az Aradi Közlöny kiadóiban. 1267

VETELÉSELADÁS.

EGY 7 éves félvér hatású eladó. Ér. Jekldni-Mavrovits E. Valér. Arad. Str. Bucur 12. 195

MEGBIZÓIM RÉSZÉRE KERESÉK: Aceroid baromméter (fém légsúlymérő), antik porcellánokat, poharakat, különböző butorokat, antik szalonokat, órákat, dísz tárgyakat, vitrineket, stb. Kívánatra házhöz is megyek Salgóné bizományi üzlet. Str. Horia 1. (Széchenyi-u.) Neuman-palota. 1000

3-AS SZÁMU WERTHEIM-CASSA, utazó bőröndök, antik komódok, márkás porcellánok, antik álló lámpák, gyermekágy, álló ebédlőra, girandolok, órák, vitrinek, szamovárok, kredencek, asztalok, székek, szekrények, intarziás garnitúrák, márvány és faoszlopok, etazserek, fotelok, antik ágyak és éjjeli szekrények, szőnyegek, szalónok, ebédlők, képek, fali tálak, kézimunkák, diványpárnák, dísz tárgyak, függönyök stb. eladók. Salgóné bizományi üzlete Arad, Strada Horia 1. (Széchenyi-u.) Neuman-palota. 1000

Tóth József

szállítási vállalat városl irodája

Str. Horia (volt Széchenyi-ucca) 1. szám., Neuman-palota. Telephon 709. 192

Primăria comunei Covăsinț, No. 2200—1928.

CONCURS.

Primăria comunei Covăsinț publică concurs pentru indeplinirea următoarelor posturi devenite vacante:

1. Impegați respective agent a secția de dare.
2. Impegați respective agent la secția de dare.
3. Casar comunal.
4. 2 guarzi comunali.

La ocuparea posturilor de impegați respective agenți pot reflecta candidația cu pregătire necesară trebuind să dovedească că au trecut cu succes examenul de capacitate prevăzut de art. 74 din regulamentul legii statutului funcționarilor publici. Retribuțiunile sunt conform alocăției bugetare.

Cererile vor fi inaintate cel mai târziu până la data de 5 Februarie 1929.

Cererile vor fi însoțite de actul de naștere, certificat de naționalitate, certificat de moralitate, certificatul de studii, dovadă că a satisfăcut serviciul militar, și declarația de limbelice cunoaște.

Covăsinț, la 31. Decembrie 1928. 199 Primăria.

Allandó képkiállítás.

Gaál Ferenc, Gy. Sándor József, Magyar-Mauheimer Guziá, Kézdi-Kovács László, Nagy Vilmos, Czencz, Krupka stb. neves festők műveiből. Olcsó árak, Kedvező fizetési feltételek.

FREIMANN JOZSEF, Arad, Str. Bratianu 9.

Eladó

20 bála fagyapót, üres ládák, tölgyfa hackstock, Singer varrógép, 1000 Cím GYÖRFFY „MUREȘ” Irodájában.

Primăria comunei Covăsinț,

No. 1816—1928.

PUBLICAȚIUNE.

Primăria comunei Covăsinț publică din nou licitație publică pentru vânzarea unui taur neapt pentru producție pe ziua de 22. Ianuarie 1929. ora 10 a. m.

Licitația se va ține în localul primăriei.

Prețul de strigare este 4000 lej.

Licitația se va ține în conformitate cu dispozițiunile legii contabilității publice.

Covăsinț, 31. Decembrie 1928.

200

Primăria.

REGIMENTUL 13. CĂLĂRAȘI.

Publicație.

Se aduce la cunoștință publică că în ziua de 10. Ianuarie 1929,

se va ține licitație publică cu oferte închise în garnizoanele

Lugoj, Aradul-Nou și Sebeș-Alba

la reședințele divizioanelor din Regimentul 13. Călărași, pentru furnizarea echipamentului necesar călărașilor cu schimbul, contingentul 1929. în număr aproximativ de 500—800.

Culoarea hainelor, calitatea și tăcătura vor fi confecționate după modelul tip regulamentar.

Licitația se va ține conform Art. 72—83. inclusiv. din legea contabilității publice.

La data licitației, ofertanții vor prezenta înaintea Comisiunii — câte un rând din tot echipamentul.

Condițiunile sunt prevăzute în caetul de sarcine, care se poate vedea în ori ce zi de lucru, dela orele 9—12 la cancelaria Divizioanelor respective. 203

Comandantul Regimentului 13. Călărași

Colonel:

POPESCU.

Téli menetrend.

ERVÉNYES 1928. NOVEMBER 1-TŐL.

ARADRA ÉRKEZIK:

Gyors Timisoaráról	0.25
Express Curticiról	0.40
Személy Timisoaráról	5.15
Személy Oradea-Mareról	5.16
Expressz Teiusról	5.50
Orient-expressz Curticiról	6.39
Személy Brádról	7.00
Személy Jimboleáról	7.15
Személy Pecicáról	7.30
Személy Curticiról	7.25
Személy Teiusról	7.25
Személy Timisoaráról	7.56
Gyorsmotor Brádról	8.40
Személy Curticiról	8.53
Személy Timisoaráról	9.46
Személy Pecicáról	11.58
Személy Curticiról	12.04
Személy Brádról	12.08
Személy Oradea-Mareról	13.12
Személy Teiusról	13.30
Gyors Pecicáról	13.31
Gyors Curticiról	13.46
Gyors Timisoaráról	13.50
Vegyes Otlacáról	15.55
Személy Timisoaráról	16.07
Vegyes Pecicáról	16.25
Gyors Curticiról	16.34
Személy Oradea-Mareról	16.37
Személy Curticiról	18.57
Vegyes Jimboláról	19.27
Gyorsmotor Oradea-Mareról	19.42
Személy Timisoaráról	19.45
Személy Brádról	20.14
Személy Pecicáról	21.05
Személy Curticiról	21.06
Személy Teiusról	24.—
Orient-expressz Teiusról	23.29

ARADRÓL INDUL.

Személy Oradeára	0.50
Személy Curticira	0.55
Expressz Teiusra	1.05
Személy Timisoarára	1.10
Személy Pecicára	5.25
Személy Teiusra	5.30
Személy Timisoarára	7.34
Személy Brádra	6.00
Gyors Timisoarára	6.03
Gyors Curticira	6.14
Gyorsmotor Oradeára	6.30
Vegyes Jimboleára	6.50
Személy Pecicára	6.56
Orient-expressz Teiusra	6.49
Személy Curticira	7.20
Személy Curticira	8.54
Személy Oradeára	10.20
Személy Timisoarára	10.30
Gyors Pecicára	10.40
Személy Brádra	11.30
Személy Timisoarára	14.08
Személy Teiusra	14.10
Vegyes Pecicára	14.10
Gyors Curticira	14.16
Személy Curticira	14.30
Személy Jimboleára	14.45
Személy Brádra	14.58
Gyors Timisoarára	16.50
Személy Oradeára	16.52
Gyors Teiusra	17.05
Vegyes Otlacára	17.25
Személy Pecicára	17.52
Személy Curticira	18.04
Gyorsmotor Brádra	18.35
Személy Timisoarára	19.55
Személy Teiusra	21.56
Orient-expressz Curticira	23.29

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA”

a Hungaria Nagyszállóda vezetése alatt megnyilt
 Központi fokvés (József körút 4.) a Nemzeti színházzal szemben.
 TELEFON: J. 20—30.

Minden modern kényelemmel berendezve.

Kitűnő étterem! Polgári árak! Dreher sörcsarnok!
 A vidéki társaságok találkozó helye!